

62. évf., 2008. II. 28., ára 50 dinár

8

Jó Pajtás

Vitaminbomba

A hét fotója

Amerika leghosszabb (1000 m) és legmagasabb (290 m) acélhídja, a New River Gorge híd a nyugat-virginiai Fayetteville közelében

**A jövő heti Jó Pajtás
címló dala és posztere**

József Attila

Tél

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
hogy melegednének az emberek.*

*Ráhányi mindent, ami antik, ócska,
csorbát, töröttet s ami új, meg ép,
gyermekjátékot, – ó, boldog fogócska! –
s rászórni szórva mindent, ami szép.*

*Dalolna forró láng az égig róla,
s kezén fogná mindenki földijét.*

*Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
hisz zúzmarás a város, a berek,
fagyos kamrák kilincsét fölszaggatni,
és rakni, adjon sok-sok meleget.*

*Azt a tüzet ó, jaj; meg kéne rakni,
hogy fölengednének az emberek!*

Kedves versem

József Attila Számos verset írt, közülük számomra a legkedvesebb a Tél című költemény. Amikor először olvastam, azt gondoltam, hogy ez is csak egy buta, értelmetlen vers. És aztán nem is olvastam el többször. De egy nap az iskolában arra került sor, hogy értelmezzük ezt a verset. Nagy unalommal néztem szembe ezzel a feladattal. De hamarosan megértettem, hogy mire céloz József Attila. Már-már teljesen átéreztem a gondolatait. Ekkor jöttem rá, hogy ez a vers telis-tele van érzésekkel. Sokszor fordult már elő velem, hogy ránézésre eldöntöttem, ez a vers azért nem jó, mert túl rövid, ez a másik pedig azért nem tetszik, mert túl hosszú. De ennek semmi köze a dologhoz. Egy rövid és egy hosszú költemény is lehet egyaránt érzelmes, vidám és ugyanakkor szomorú is, csakúgy, mint az imént említett vers is.

Remélem, hogy mindenki kedvet kapott a versekhez, és bízom benne, hogy senki nem követi el azt a hibát, amit én korábban többször megtettem.

**Tukacs Nikoletta, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Elfogott a sárga irigység

*Irigység és gyűlölet,
mint felvértezett hadsereg,
tarolnak minden teret,
hol boldog ember szeret.*

*Irigység és gyűlölet,
öl, pusztít mindent,
mi emberi, tiszta és nemes,
s mi életedben igazán lényeges.*

*Irigység és gyűlölet:
csak önmagad és a körülötted
élő sokszínű ember – tömegek
nem – szeretetéből születhet.*

*Irigység és gyűlölet:
Ember! Hát ne feledd:
Őrizd lelkedben a békét,
hogy szívedben örökké éljen
A SZERETET!*

Hogy mi mindenre lehet irigy az ember, **Arany-Tóth Katalin** választ ad a versében: amit vagy akit szeretünk, ami nekünk fontos, kedves. Meg arra is felel, hogy kik az irigyek: akik nem szeretnek! Mert, ha szeretnék egymást az emberek, nem lennének irigyek.

Mi a véleményük erről a **péter-réveieknek**, voltak-e már valakire irigyek, elmeséli: a hatodikos **Fábián Dávid**, a nyolcadikos **Kiss Csaba**, **Solymosi Laura**, a hetedikos **Tóth Károly**, **Brusznai Glória**,

az ötödikes **Pataki Andrea**, **Szabó Viktória** és **Solymosi Adrien**.

– Az én osztályomban nagyon irigyek a gyerekek – magyarázza Viki –, különösen az osztályzatok miatt. Félévre úgy volt, hogy nem leszek színkitűnő, de aztán magyarból javítottam. Erre az egyik osztálytársam irigyen megjegyezte: – Na, látod, Viki, te színkitűnő lettél! – Aztán az egyik németórán hallottam a megjegyzést: – A Viki ilyenkor is háromnegyedes nadrágban jár... –Pár nap múlva látom ám, hogy ő is a most divatos háromnegyedes nadrágban feszít... Nem bírják a másikat elviselni. No meg a fiúk! Olyan irigyek, ha valaki valakivel jár.

– Rám meg a kis tesóm irigy – teszi hozzá Andrea. – Nem érti meg, ha táncra megyek, mivel táncolok a Tisza és Dr. Kiss Imre néptáncsoportban, és ő nem jöhet velem, mert még fiatal. A nyáron, mikor a táborba mentem, azért irigykedett, hogy én mehettem, ő meg nem.

– Szerintem az irigykedés csúnya dolog – véli Adrien –, de mikor még kicsi voltam, nem fogtam föl. Mikor a testvérem 18 éves volt, nagy bulit rendezett, s engem elfogott a sárga irigység, hogy nem maradhattam ott. Mivel a tesóm 12 évvel idősebb, gyakran irigykedtem a szép ruháira is...

– A testvérem sem értette meg – kapcsolódik a beszélgetésbe Kornél –, hogy nem engedték a szüleim velem szórakozni, focizni...Ilyenkor irigykedett, hogy nem jöhet velem. Ő még harmadikos. A lányok tényleg irigyek, mint ahogyan Viki is mondta, külön-

féle dolgokra, meg a fiúkra. Az osztályomban a fiúk nem irigyek, jóban vagyunk, sokat poénkodunk, van egy humorzsák, neki mindig jókat nevetünk... Igaz, egyszer az ellenőrzőre hármast kaptam, s irigykedtem arra, akinek egy ponttal több volt, és négyest kapott.

– Én nem vagyok irigy – hangsúlyozza Glória –, de Kornélnak igaza van, a lányok hajlamosak arra is, hogy irigységből kiközösítsenek valakit.

– Szerintem se szép dolog irigykedni – teszi hozzá Laura –, pedig sokan irigyek a tanulmányi eredményre, a másik sikerére. A mamám mesélte, hogy valamikor régen nem irigykedtek, örültek, ha sikerült valakinek venni valamit, összejöttek és együtt örültek. A testvéremmel nem irigykedünk, mert ő is jó tanuló.

– Nem szoktam irigy lenni – mondja Csaba –, de egyszer velem is megtörtént, hogy irigykedtem, mikor születésnapomra kaptam egy divatos pólót, s nekem nem volt jó, s a tesómé lett. Igaz, anyuék aztán vettek nekem helyette másikat, s minden rendben lett. Hogy a lányok az osztályomban tényleg irigyek, az igaz. Abban versengenek, ki festi divatosabbra a haját. Mindig veszekednek.

– Szerintem az igaz barát nem irigy – jelenti ki Dávid. – Mégis megtörtént, hogy valamilyen jó cuccot kaptam, s azt mondták rá, hogy nem is szép. Velem is megtörtént, hogy matekból gyöngébb jegyet kaptam, mint a barátom, nem mutattam ki, hogy irigy vagyok, uralkodtam magamon.

Koncz Erzsébet

Brusznai Glória

Fábián Dávid

Kiss Csaba

Pataki Andrea

Solymosi Adrien

Solymosi Laura

Szabó Viktória

Tóth Kornél

Gazdálkodj okosan!

Mire költjük a zsebpénzt?

Apénzzel bánni nem is olyan könnyű dolog, mint ahogy első pillantásra tűnhet. Ha gyűjtünk valamire, sokszor számolgatjuk, mennyit sikerült eddig félrerakni és még mennyi hiányzik, mikor gyűlik már össze, máskor pedig azon gondolkodunk, mire is lenne legokosabb elkölteni, ha már ilyen szép összeget megspóroltunk, feltéve ha sikerült bármit is megspórolni. Mert nem mindenki tudja beosztani, félretenni a zsebpénze egy részét vagy ügyesen gazdálkodni belőle. A **szabadkai Duro Salaj iskola** tanulóival arról beszélgettünk, hogy ők mire költik a zsebpénzüket, hogyan bánnak a pénzzel, és ha sikerül egy nagyobb összeget félretenniük, azt végül mire költik el.

Az 5. c osztályból **Reéb Albert, Mulić Beáta** és **Budai Árpád**, a 6. c-ből **Kadván Zsuzsanna, Budincsevy Brigitta, Toldi Viktória** és **Kurina Mihály**, a hetedik osztály képviselőjében pedig **Margit Adrianna** volt jelen, hogy elmeséljék a pénzzel kapcsolatos tapasztalataikat.

– Mindennap kapok egy kis pénzt uzsonnára, és általában mindet el is szoktam költeni. Legtöbbször szendvicset veszek rajta. Az ünnepekre azért sikerül annyit megspórolni, hogy a magam erejéből vegyek ajándékot a szüleimnek. Szerintem nem tudok jól bánni a pénzzel, ha félre szeretnék tenni, sokszor költök belőle. Ezért gyakran kölcsön is kell kérnem – vallja be nevetve Árpi. – Van, hogy mindenkitől csak öt dinárt kérek, de abból végül összejön az uzsonnára. És ebben az a jó, hogy az öt dinárt senki sem kéri vissza.

Bár Beáta sűrűn kisegíti Árpit azokkal a bizonyos öt dinárokkal, nem csinál gondot a vissza nem adott adósságból, hiszen ha neki lenne szüksége kölcsönre, tudja, hogy Árpira számíthat. – Ritkán szoktam kölcsönkérni, és csak nagy ritkán felejttem el visszaadni, de amikor tőlem kérnek, akkor adok. Persze azért nem mindenkinek. Szerrintem elég jól be tudom osztani a pénzem, bár van, amikor elköltöm, amit otthon kapok. De ha nagyobb összeget kapok, azt mindig félreteszem. A tesómmal szoktunk közösen gyűjtögetni, és most éppen televíziót szeretnénk venni. Lassan össze is jön, azután majd valami másra spórolunk. Nem igazán van mire költenem, amikor pedig mondjuk szülinapi ajándékot kell vásárolni, azt anyuék fizetik.

– A kisebb összegeket szinte mindig elköltöm a boltban, de ha egyszerre több pénzt kapok, azt általában félreteszem. Mobiltelefonra gyűjtöttem eddig, de azt megkaptam. Most van félretett pénzem, de

Adrianna, Viktória, Zsuzsanna, Mihály, Beáta, Albert, Árpi és Brigitta

még nem döntöttem el, mire fogom költeni – meséli Albert. – Ha szükségem van pénzre, kölcsön szoktam kérni, de azt vissza is adom, ha van miből. Különben ritkán kérek másoktól pénzt.

– Az én kezemből kifolyik a pénz – mondja Adrianna –, nagyon nehéz megállnom, hogy ne költsem el mindet. Nemrég sikerült egy nagyobb összeget félretennem és vettem egy mobiltelefont, de nagyon sok mindent szeretnék még. Ha nincs elég pénzem valamire, nem szoktam kölcsönkérni, inkább panaszkodni kezdek, és végül kipótoltják, amennyi hiányzik. De szívesen adok kölcsön, és csak ritkán szoktam visszakérni, mivel csak tíz-húsz dinárokról van szó.

Viktória is naponta kap zsebpénzt, amit általában a boltban vagy az uzsonnára költi el. – A nagyszüleimtől hétfégenként szoktam kapni pénzt, és azt félreteszem kirándulásra, szülinapokra, ajándékvásárlásra. Időnként nehéz kibírni, hogy ne költsem el, vagy félretegyek többet, de azért elég jól megy a spórolás. Apukám az, aki néha kölcsönad pénzt, de persze neki nem kell visszaadnom. Én is szoktam másoknak adni, ha szükség van rá, de csak kisebb összegeket és azt többnyire visszakapom.

– Mindennap kapok uzsonnára, amit el is költök, de amit a nagyszüleimtől kapok, azt félreteszem – meséli Brigitta. – Ha ebből a pénzből szeretnék valamit venni, akkor nem nyúlok hozzá, de ha nincs semmi konkrét, akkor elég hamar el is költöm, amit meg-

spóroltam. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy jól bánok a pénzzel. Ha pedig pénzre van szükségem, vagy ajándékra kell, akkor a szüleimtől kérek, de nem szokták visszakérni, amikor viszont tőlem kérnek kölcsön, azt általában vissza is kapom, de a kis összeget nem is szoktam visszakérni.

– Nekem is kifolyik a pénz a kezemből, de szinte mindet uzsonnára költöm. Úgyhogy szerintem nagyon rosszul bánok a pénzzel. Amit összegyűjtök, azt leginkább ajándékokra szoktam elkölteni. Karácsonyra, húsvétra, nagyobb ünnepekre mindig magam veszem meg az ajándékokat. Régebben, ha kölcsönadtam valakinek, azt visszakértem, de mostanában nem kérem vissza, mivel csak tíz-tizenöt dinárokról van szó – tudjuk meg Zsuzsától.

Mihály inkább spórolni szokott, és mivel hegedül, az összegyűjtött pénzből elsősorban hegedűhúrokat és gyantát vásárol. – Nem tart sokáig összegyűjteni egy kicsit nagyobb összeget, mert mindig van, akitől kapok pénzt, a nenéméktől vagy a bátyáimtól, és így hamar összejön. Ha pedig születésnapról vagy ünnepről van szó, általában a barátaimmal vagy a testvéreimmel közösen szoktunk ajándékot venni. Egyáltalán nem könnyű a pénzt félretenni, kibírom, hogy ne költsem el. Ha néha kölcsönkérek valakitól, azt igyekszem visszaadni, ha viszont nekem adósa, van hogy teljesen megfeledkezem róla.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

A természet az ember barátja

Az 1950-es évektől kezdve az amerikai és nyugat-európai művészek ismét arra törekedtek, hogy bemutatassák a természet életét. Alex Colville kanadai festő 1954-ben alkotta három birkát ábrázoló festményét. Gyapjukat lenyírják, felhasználják, ezért az ember nem nélkülözheti ezeket az állatokat. A legelőt drótkerítés veszi körül, ez utal arra, hogy háziállatokat látunk, amelyeket az ember igényei szerint tenyészt.

Egykor a zord természet fenyegetőnek látszott, mivel az emberek nem ismerték a törvényeit. Később valamiféle csodának, isteni tettek rejtélyes megnyilvánulásának tartották. Mindez visszatükröződött a művészetben. Ma a természet az ember barátja, hiszen tökéletesen megtanulta, hogyan fordíthatja a maga hasznára a természet erőit. Ám méltónak kell maradnia erre a barátságra. Nem szabad a termé-

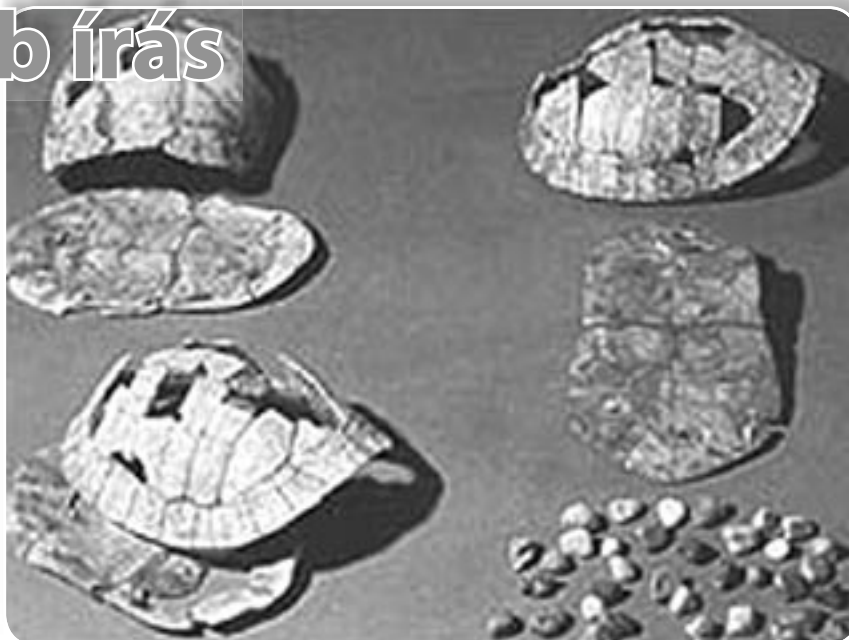

Alex Colville: Három birka (1954., New York)

szetet csak kihasználni, hanem ápolni, majd az erdőknek, tavaknak és a bennük élő állatoknak. gondozni is kell. Így mindig örülhetünk

A legrégebbi írás

Több mint 4500 éves írásjegyeket fedeztek fel kínai régészek a közép-kínai Honan tartományban egy alig egy centi vastag és öt centi átmérőjű cserépdarabon. Lehet, hogy ez az eddig ismert legrégebbi írás, de az is lehet, hogy nem. Korábban ugyanis 11 különböző szimbólumot találtak azokon a teknőspáncélok, amelyek emberi maradványok mellett újkőkori sírokban kerültek felszínre Jiahu városában. A maradványokat i. e. 6600 és 6200 közé datálták, a teknőspáncélba vésett jelek tehát jóval idősebbek az új leletnél. Csak-hogy valóban írásról van-e szó, az egyik régész szerint: „Ha veszünk egy üveget, amelyen egy koponya alatt két keresztbe tett csont látható, akkor rögtön tudjuk, hogy az üveg mérget tartalmaz, anélkül, hogy ismernénk, miként kell kiejteni a mérget szót. A teknőspáncélban lévő szimbólumok sem nevezhetők írásnak, amíg erre nincs megnyugtató bizonyíték. A Jiahu környékén feltárt kultúra talán nem is volt annyira összetett, hogy megkívánja

A Jiahu városban talált teknőspáncélok, amelyekbe jeleket véstek

egy önálló írásrendszer kialakulását.” Még egy érdekesség Kínából: Tur fan oázisnál 2006-ban megtalálták egy gyermek házi feladatát, amely annyiban különbözik a milliárdnyi egyéb kínai tanuló leckéjétől, hogy 1200 évvel ezelőtt írták. A verseket tartalmazó szövegről a tudósok azért fel-

tételezik, hogy házi feladat, mert az egyes írásjelek egymás után háromszor is szerepelnek benne. Kínában évezredek óta az írástanulás leghatásosabb módszerének tartották a versmásolást.

A mintegy tízezer kínai írásjel közül a mindennapokban háromezretet használnak.

Kenguru

Mindig ugrásra készen

A hatalmas szökkenések a kenguruk számára nem jelentenek nagy megerőltetést. Ausztrália keleti és déli pusztaságain friss fű után kutatva könnyedén ugrálnak kilométereken át. Óránként közel 90 km/h sebességre is képesek, és akár három méter hosszú akadályokat is átugranak. Izmos hátsó lábuk ugyanis rugó módjára működik. A távolugrás rekordját egyébként egy szürke óriáskenguru tartja 13,5 méterrel.

Utódnevelésük is bámulatra méltó. Csupán 1 hónapig tartó vemhesség után a nőstény világra hozza csemetéjét, mely éppen 1 cm hosszú, és alig éri el az 1 grammot. A csupas, vak kis állat azonnal átverekszik magát a mama sűrű

szórdzsungelén, bemászik az erszénybe, és a négy emlőből az egyikre szorosan rátapad. Ez a megduzzadt emlő a következő hetekben – akár egy patent – rögzíti is a kicsit. A kölyök fejlődése tulajdonképpen az erszényben fejeződik be – az erszényeseknél ez a fejlettebb emlősök méhének szerepét is ellátja. A kis kenguru általában nyolc hónaposan próbálkozik az első ugrásokkal.

Bár már kiköltözött az erszényből, a fiatal ugróbajnok pár hónapig még odabújik anyjához, hogy igyék a friss tejet adó emlőből

Ha bőséges a táplálék, a nőstény akár három utódot is nevel egyszerre. Az egyik a saját lábán követi, a második az erszényében növekszik, a harmadik pedig magzatként a mama hasában fejlődik. Utánpótlás futószalagon!

Menekülés közben a mindig ugrására kész szürke óriáskenguru akár a 88 km/órás sebességet is elérheti

A zsebibaba nyolc hónapig éldegél a mama védelmet nyújtó erszényében

Egyéves koruk körül a kis erszényeseknek már maguknak kell gondoskodniuk az élelemlről

Levédia és Etelköz (2.)

Minden bizonnyal Levédia területén kezd formálódni az a színpompás magyar ötvösművészet, amely majd a kárpát-medencei új hazában teljesebben kiigazán.

Több mint ötven esztendeje László Gyula figyelt fel elsőként arra, hogy főként az Urál vidékén előkerült ún. keleti ezüstök (tálak és csészék) között talán magyar mesterek munkái is lehetnek. Vélekedését újabban többen is igazolva látják a kutatók közül. Nagyon valószínű tehát, hogy az Iránban és Közép-Ázsiában készült ezüstdíszeket a levédiai és etelközi magyar ötvösök nemritkán utánozták.

Az önálló magyar ötvösművészet kialakulását nagyban elősegítette a félnomád magyar fejedelmi hatalom megerősödése. Levedi hatalmát a kazár kagántól nyerte, s előkelő kazár nőt kapott feleségül, nyilvánvalóan a kazárok iránti hűsége biztosítására. Nem valószínű azonban, hogy Levedi teljesen alárendelt szerepet játszó kazár vazallus lett volna, hiszen később – mint a császár elmondja – népével a kazároktól távolabbi területre, Etelközbe költözött. A magyar fejedelemség jellegéről az arab Dzsaháni sorai többet elárulnak:

„A magyarok pedig a türkök egyik fajtája. Főnökük 20 000 lovassal vonul (lovagol) ki. Főnökük neve k.nde (Künde vagy Kende). Ez azonban csak névleges neve királyuknak, minthogy azt az embert, aki királyként uralkodik fölöttük, Dzs.la-nak (Dzsila vagy Dzsula, Gyula) hívják. Minden magyar a Dzsila nevű főnökük parancsait követi a háború dolgában, a védelemben és más ügyekben.”

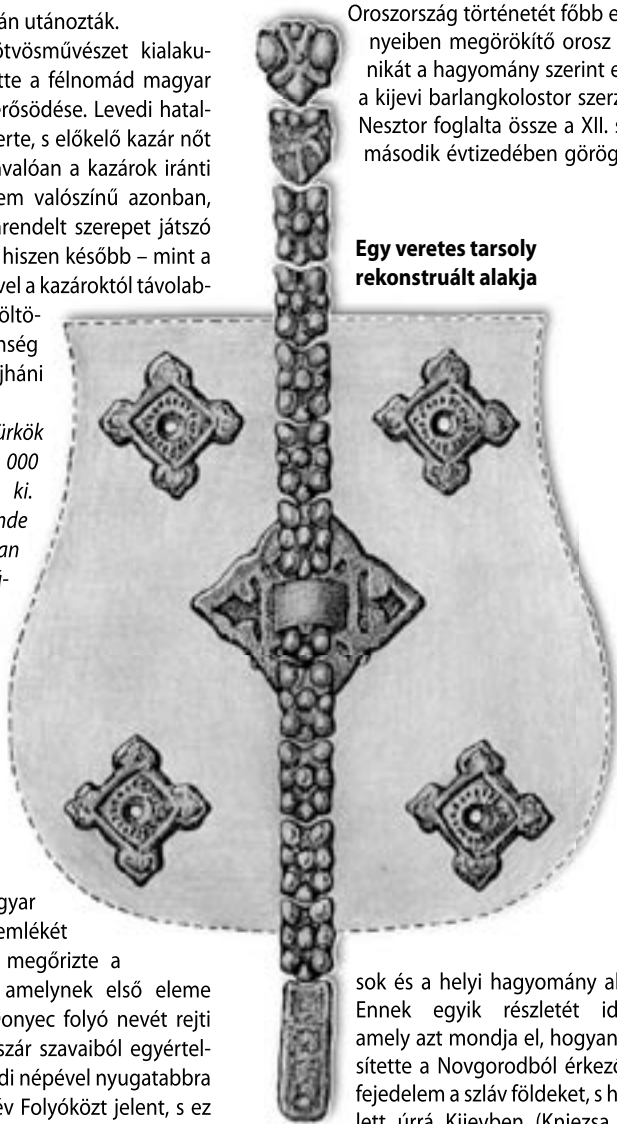
A Don vidéki magyar haza (Levédia) emlékét Anonymus krónikája is megőrizte a Dentümogyer alakban, amelynek első eleme nyelvészeink szerint a Donyec folyó nevét rejt magában. A bizánci császár szavaiból egyértelműen kitűnik, hogy Levedi népével nyugatabbra költözött Etelközbe. E név Folyóközt jelent, s ez a szállásterület a Dnyeszter, Prut, Dnyeper folyók vidékén lehetett. Az átköltözés időpontját minden bizonnyal a 850-es évekre tehetjük.

Az új haza már a Keleti Kárpátok közvetlen szomszédságában volt, s a magyarok hamarosan fel is tűnnek a nyugati forrásokban. 862-től egyre gyakrabban avatkoznak be a Dunántúlt birtokló

Frank Birodalom és a Felvidék nyugati részét közükben tartó morvák küzdelmében, hol az egyik, hol a másik oldalon. 881-ben a Bécs alatt harcoló magyarok mellett a csatlakozott kabarokat is megemlíti a forrás. E területen új szomszédai vannak, a tőlük északra lakó kelet szláv törzsek és a kijevi központban uralkodó szerepet betöltő normannok (vikingek).

Az idézett arab forrásból egyértelműen kiderül, őseink nem csupán kereskedelmi kapcsolatokat tartottak fenn új északi szomszédaiikkal. Számos jele van annak, hogy a magyarok egy időben komoly szerepet vittek Kijevben. A kijevi Oroszország történetét főbb eseményeiben megörökítő orosz óskronikát a hagyomány szerint először a kijevi barlangkolostor szerzetese, Nesztor foglalta össze a XII. század második évtizedében görög forrás-

Egy veretes tarsoly rekonstruált alakja

sok és a helyi hagyomány alapján. Ennek egyik részletét idézzük, amely azt mondja el, hogyan egyesítette a Novgorodból érkező Oleg fejedelem a szláv földeket, s hogyan lett úrrá Kijevben (Kniezsa István fordításában):

„6390. (882). Hadba indult Oleg, sok harcost víve magával... Amikor Oleg a kijevi hegyek alá érkezett, megtudta, hogy itt Askold és Dir uralkodik. Harcosait ladikokban rejtette el, másokat hátrahagyott, maga pedig a gyermek Igort magával víve érkezett hozzájuk. Ugorskoje alá evezett, elrejtette harco-

Aszkold fejedelem síremléke, ahol a kijevi hagyomány szerint egykor Álmos udvarhelye volt

sait, és Askoldért és Dirért küldött... És megölték Askoldot és Dirt, és felvitték a hegyre, és eltemették Askoldot a hegyen, amelyet most Ugorskoje-nek neveznek, ahol most Olma udvarháza van. E sír fölé emeltette Olma Szt. Miklós templomát: Dir sírja pedig Szt. Irén temploma mögött van.”

A XII. század elejéig tehát a helyi hagyomány megőrizte az Ugor (azaz: Magyar) hegy emlékét, ahol Askoldot eltemették, s ahol egy bizonyos Olmin dvor állott egykor. A történészek egy része már régóta gyanítja, hogy az udvarház tulajdonosának nevében a magyar Álmos fejedelem neve lappanghat, aki Levedit követte a fejedelmi trónon.

Az Anonymus által megőrzött magyar monda Álmos születést így beszéli el:

„Az Úr megtestesülésének nyolcszáztizenkilencedik esztendejében Ügyek, nagyon sok idő múltán Mágóg király nemzetségéből való igen nemes vezére volt Szkítiának, aki feleségül vette Dentü-mogyerben Onedbelia vezérnek Emes nevű leányát. Ettől fia született, aki az Álmos nevet kapta. Azonban isteni, csodás eset következtében nevezték el Álmosnak, mert teherben levő anyjának álmában isteni látomás jelent meg turulmadár képében, s mintegy reá szállva, teherbe ejtette őt. Egyszersmind úgy tetszett neki, hogy méhéből forrás fakad, és ágyékából dicsérő királyok származnak, ámde nem a saját földjükön sokasodnak el. Mivel tehát az alvás közben feltűnő képet a magyar nyelven álomnak mondják, és az ő születését álom jelezte előre, azért hívták őt szintén Álmosnak.” (Pais Dezső fordítása)

Az etelközi magyarság eszerint részben nomád állattartással, részben pedig földműveléssel foglalkozott. A figyelmük aztán egyre inkább nyugat felé irányult. Lovas csapataik – mint említettük – 862 után egyre gyakrabban vettek részt a Kárpát-medence urainak háborúiban. A 890-es évek elején a kelet-európai viszonylagos nyugalomnak is vége szakadt, keletről veszedelmes régi ellenfél jelent meg, a harcias nomád besenyők.

Február 28.

Ma Elemér, Antónia, Román napja van.

Román

Latin eredetű név, a Romanus név rövidüléséből származik, jelentése, római (férfi).

1000 óta

Finnországban a Kalevala ünnepe.

1066 (942 éve történt)

Megnyitották a Westminster-apátságot.

1939 (69 éve történt)

Belgrádban megjelent a Politikin zabavnik első száma.

1985 (23 éve történt)

Belgrádban megszületett Jelena Janović szerb teniszező.

Február 29.

A szökőév „főlöleges” napja.

Szökőév esetén a szökőnap valójában február 24. Ilyenkor 24-től 28-ig a névnapok egy nappal tolnak. Tehát a 24-i névnapok 25-ére a 25-iek 26-ára stb. A 28-i névnapok pedig átkerülnek 29-re.

1792 (216 éve történt)

Megszületett Gioacchino Antonio Rossini olasz zeneszerző, legismertebb művei a Sevillai borbély, a Tell Vilmos és A tolvaj szarka című opera.

1700 (308 éve történt)

Megszületett Daniel Bernoulli svájci matematikus és fizikus, aki Szentpétervárott matematikaprofesszor, Bázelen előbb az anatómia, később a botanika, végül a fizika professzora lett. Nevét ma a Bernoulli-egyenlet őrzi.

1908 (100 éve történt)

Holland tudósok először állítottak elő tiszta héliumot.

2000 (8 éve történt)

Amerikai kutatók bejelentették, hogy olyan csipet fejlesztettek ki, amelyet a szilíciumrétegek mellett emberi sejtek alkotnak.

Március 1.

Ma Albin, Félix, Dávid napja van.

Albin

A latin Albinus családnévből ered, jelentése fehér. Ezenkívül lehet a germán eredetű Alvin alakváltozata is, amelynek jelentése nemes, tündér, barát.

Félix

Latin eredetű név, jelentése boldog, szerencsés.

Dávid

Héber eredetű bibliai név, jelentése kedvelt, szeretett, egyesítő.

1920 (88 éve történt)

A Nemzetgyűlés elsőprő többséggel választotta meg Magyarország kormányzójává Horthy Miklóst.

1881 (127 éve történt)

Megalapították a Magyar Távirati Irodát.

1966 (42 éve történt)

A Vénusz-3 szovjet űrszonda elsőként érte el a Vénusz bolygót.

1919 (89 éve történt)

Belgrádban összeült az első jugoszláv parlament, valójában a Szerb–Horvát–Szlóven Királyság ideiglenes népképviselői szerve, melynek 296 küldöttje volt.

Március 2.

Ma Lujza, Károly, Henrietta, Henrik, Absa, Absolon, Axel, Lél napja van.

Lujza

Francia eredetű név, a Lajos férfinév francia megfelelőjének a női párjából (Louise) származik, jelentése hírnév, háború. Lehetséges, hogy latin-germán eredetű, jelentése a Lucretius nemzetséghez tartozó.

Henrietta

Magyar, angol, szláv eredetű, a Henrik férfinév francia, kicsinyítő képzős női formája. Jelentése: körülkerített birtokán uralkodó. Más magyarázat szerint a német Hermina változata, jelentése: hadi nő.

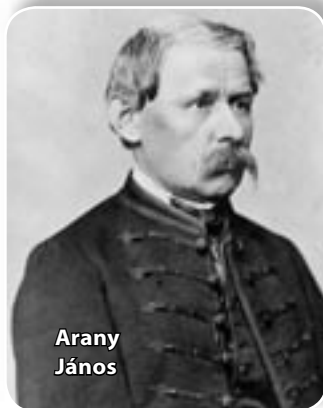
Axel

Héber, dán, svéd eredetű név, az Absolon név dán és svéd rövidülése. Jelentése a béke atyja.

Lél

Finnugor-magyar eredetű név, Árpád fejedelem dédunokájának a neve. Jelentése kürtös, kürtfűvő.

1817 (191 éve történt)

Arany János

Megszületett Arany János, író, költő, műfordító, a Toldi szerzője, Petőfi Sándor barátja. Életművével – melyből kiemelkedik a Toldi-trilógia és számos balladája – jelentősen hozzájárult a magyar nyelv gazdagításához.

1931 (77 éve történt)

Privolnojában megszületett Mihail Szergejevics Gorbacsov szovjet politikus, a Szovjetunió utolsó elnöke, a peresztrojka elindítója.

1949 (59 éve történt)

Fort Worthben, Texasban földet ért a Lucky Lady II. amerikai B-50-es bombázó, miután elsőként sikerült megállás nélkül körülrepülnie a világot.

1824 (184 éve történt)

Megszületett Bedřich Smetana cseh zeneszerző, zongoraművész, a cseh nemzeti zene egyik legkiválóbb képviselője (Az eladott menyasszony).

1962 (46 éve történt)

Megszületett Jon Bon Jovi (eredeti nevén: John Frank Bongiovi) amerikai rockénekes, gitáros, zeneszerző és szövegíró.

Március 3.

Ma Kornélia, Kamilla, Irma, Kornél, Frigyes, Oszkár, Aszter napja van.

Kamilla

A Kamill férfinév női párja, egyúttal egy gyógynövény neve. Latin eredetű, jelentése nemesi születésű, aki az áldozatoknál szolgált.

Irma

Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltozataival, az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmin germán isten nevéből származik, jelentése Irmin istenség. Más magyarázat szerint a germán hermion néptörzs nevéből való.

Kornél, Kornélia

Latin eredetű név, a Cornelius nemzetiségnév rövidülése. Jelentése somfa, szarv, corneliusi.

Frigyes

A Frigyes 19. századi magyar névalkotás a frigy szóból, a Friedrich név magyarítása. Jelentése béke, hatalom.

1847 (161 éve történt)

Megszületett Alexander Graham Bell, a telefon atyja.

1831 (177 éve történt)

Megszületett George Mortimer Pullman, a vasúti hálókocsi feltalálója.

Március 4.

Ma Kázmér, Adrienn, Adrián, Adriána, Lúcius napja van.

Kázmér

A Kazimir név magyar alakváltozata, amely szláv (lengyel) eredetű. Eleminek jelentése: alapít, hirdet+béke, békealapító.

Adrián

A latin Hadrianus névből származik (magyarul: Adorján). Jelentése: (a Velence tartományban levő) Hadria városából való (férfi).

1852 (156 éve történt)

Meghalt Nyikolaj Vasziljevics Gogol orosz író (Holt lelkek, Az orr, A köpönyeg).

1875 (133 éve történt)

Megszületett gróf Károlyi Mihály politikus, miniszterelnök, Magyarország első köztársasági elnöke.

1678 (330 éve történt)

Megszületett Antonio Vivaldi olasz barokk zeneszerző és hegedűvirtuóz, egyik leghíresebb műve A négy évszak.

2004. (4 éve történt)

A Hilandar kolostorban kitört tűzvészben a kolostorkomplexus kétharmada a lángok martalékává vált.

Március 5.

Ma Adrián, Adorján, Adrienn, Adriána, Teofil, Özséb, Olivér napja van.

Teofil

Görög eredetű név, jelentése Isten kedvelte vagy Istent kedvelő, Isten barátja.

Olivér

Latin eredetű név, jelentése olajfaültető. Más feltevés szerint germán eredetű, jelentése tündér, manó, sereg.

Bon Jovi

I. (Nagy) Lajos

1326 (682 éve történt)

Megszületett I. (Nagy) Lajos magyar király (egyidejűleg Lengyelország királya), az első európai uralkodó, akinek serege nagy győzelmet aratott a törökök felett. I. Károly (Róbert) és Erzsébet lengyel hercegnő gyermekeként két bátyja korai halála után, hároméves korában trónörökös lett. Apja halála után, 1342. július 16-án lépett trónra, és július 21-én koronázták királlyá Székesfehérvárott. 1345-ben meghódolásra kényszerítette Horvátországot. 1358-ban megkapta egész Dalmáciát, a szigetekkel együtt. Több hódító hadjáratot vezetett a Balkán félszigetre, végül sikerült Szerbiát a vazallusává tennie. A Keleti-Kárpátokon túl is viselt hadat. 1377-ben, az európai uralkodók közül elsőként délre küldött serege nagy győzelmet aratott I. Murád szultán serege fölött, és egy évtizedre megállította a törököket.

1953 (55 éve történt)

A Moszkva melletti Kunccevoiban 73 éves korában meghalt Joszif Visszarionovics Sztálin (eredeti nevén: Joszif Visszarionovics Dzsugasvili), a szovjet minisztertanács elnöke és az SZKP Központi Bizottságának első titkára, aki 1927-től korlátlan hatalmú diktátorként uralkodott.

1512 (496 éve történt)

Mercator

Megszületett Gerhardus Mercator (eredeti nevén: Gerhard Kremer) német-alföldi térképész és földrajztudós, aki megalkotta az első modern térképet.

1832 (176 éve történt)

Belgrádban megkezdte működését az első nyomda, az első könyv a Sabor istine i nauke címet viselte és Jovan Stejić alkotása volt.

1964 (44 éve történt)

Meghalt Milton Manaki, a balkán első filmoperatőre, aki annak idején mozgóképfelvételt készített az agg Ferenc József császár Bilolába való érkezéséről is.

1996 (12 éve történt)

Az 1972-es hatputnyos tokaji aszú elnyerte a világ legjobb fehérborra címet.

A denevér

Adenevér tulajdonképpen egy repülő egér. Bőregérnek is nevezik, nem tudni, hogy miért, mert bőregérnek a rendes, közönséges szaladgáló egeret is nevezhetnék, aminthogy a lovat is nevezhetnék bőrlónak vagy a disznót bőrdisznónak, és ha például volna repülő krokodil, azt azért, mert repül, még nem sok joggal neveznék bőrkrokodilnak. És ha már azért, mert szárnya van és repül, bőregérnek nevezik, akkor miért nem nevezik például a sast bórsasnak? Ezek igen nehéz tudományos kérdések, amelyeknek megoldása még a jövő zenéje.

Szóval, a denevér egy repülő egér. Nagyságára nézve is alig nagyobb az egérnél, szőrének színe is hasonlatos az egéréhez. Ez a szerencsétlen denevér, illetve bőrdenevér, különben egyike a legpechesebb állatoknak, mert az emberek komiszul, mondhatnám a legnagyobb terrorral bánnak vele: anélkül, hogy bármiféle destruktív eszméhez még csak halvány köze is lenne ennek az állatpitiánernek, elfogják és fölakasztják, illetve elevenen főszegezik az ajtójukra. Ráfogják, hogy a kéményből szalonnát lop, hogy belekapaszkodik az ember hajába, hogy ő az oka a világháborúnak, és azt hiszik, hogyha az ajtóra szegezik, ez nekik szerencsét hoz. Hát ez nagy tévedés. De mint mindenben, úgy ebben is nézetem szerint, van valami igazság. Tudniillik – ugyancsak nézetem szerint –, akik a denevért megfogják, és elevenen az ajtójukra szögezik, azok buta és gonosz emberek, márpedig a butaság és gonoszság, különösen manapság, nagy szerencse.

A szerencsétlen denevér persze nem eszi meg a szalonnát a padláson, sokkal rosszabb ízlése van szegénynek, ronda rovarokat eszik, olyanokat, amelyeket más jóízű ember undorral köpne ki. Éjjel röpköd a tápláléka után, nappal pedig faodúkban, tornyokban és romokban alszik.

Rokona, ha jól tudom: másod-unokatestvére neki a Dél-Amerikában élő vámpír vagy lidérc, amellyel aztán csakugyan van valami baj, mert ennek vállalkozói, sőt lánckereskedelmi hajlandóságai odáig terjednek, hogy rátelepszik a szabadban alvó szegény emberre, és szívja a vérért. Nem túlzás az, ha azt mondom, hogy még a vámpír is a szegényember vérért szívja, mert hiszen a gazdag ember Dél-Amerikában sem alszik a szabadban, hanem Buenos Airesben, egy szép palotában, paplanos ágyban.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Pamela

Az én kutyám neve Pamela. Ő egy lány kutya. Anyukám nevezte el. A legidősebb kutyánk. Fehér-fekete-barna bundája van. A kedvenc étele a csont. Hogyan került hozzánk? Mikor a mamám és a nővérem elmentek kerékpározni, visszafelé egy kapunak támasztva, egy zsákban több kiskutyát találtak. Megsajnálták őket, ezért kettőt hazahoztak. Később a másik elveszett. Vén csont, de szeretem!

Danyi Annabella, Tornynos

Borsi

Az én kutyám neve Borsi. Nagyon szeretem. Már öreg, és nem szeret játszani. Nem tudom, milyen fajta, csak azt, hogy keverék. A kutyakáját nem szereti, de a maradékot mindig megeszi.

Apró Kristóf, Ada

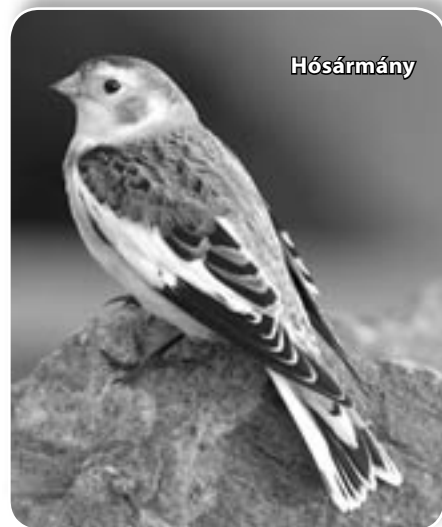

Közép fakopáncs

Nyitni-kék!

A nagy termetű madár lárvák után kutat a tuskóban, és rendszeresen visszajárva akár teljesen szét is forgácsolhatja. Európa legnagyobb harkálya mifelénk szerencsére nem ritka, terjeszkedik, harsány „krü-krü-krü-krü” kiáltásáról a távolból is felismerhetjük. Ezt a hangot röptében adja, ha azután egy fatörzsre vagy vastkos ágra telepszik, jellegzetesen nyávog.

Azokban az években, amikor korán érkezik a tavasz, már március elején, különösen az öregebb állományú tölgyesekben hallhatjuk egy másik harkály, a **közép fakopáncs** ugyancsak nagyon jellegzetes, nyújtott, szintén nyávogó, kissé orrhángú „vjé-vjé-vjé-vjé” nászkiáltását. Ha sikerül megfigyelni a madarat, piros sapkájáról és oldalain a jellegzetes szárcsikokról könnyen felismerhetjük.

Hősármány

alatt, a havon szaladva viszont már messziről láthatók.

A **macskabagoly** vagy az **uráli bagoly** köpeteiben bárki megtalálhatja a szákmányolt **erdei egerek**, **erdei pockok** és **cickányok** apró koponyáit és állkapcsait. Ha köpetteket találunk valahol, szétbontogatva nagyító és megfelelő útmutató segítségével meghatározhatjuk a szákmányállatok faji hovatartozását.

A város, így a házak közé ékeltek parkok téli hőmérséklete néhány fokkal mindig magasabb, mint a környező területeké. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy a tavasz jelei jóval előbb jelennek meg a városban, mint a környékbeli erdőkben. Dobolnak a harkályok, trilláznak a csuszák, duzzadó rügyek ülnek az ágakon, a **fekete bodza** március első napjaiban akár már apró, **zöld levélkékkel** is büszkélkedhet. Hangosan énekelnek a fekete rigók, csattognak az áttelelt **erdei pintyek**, mindenfelé szól a **széncinegék** „nyitni-kék”-je, de énekelnek a parkokban mindenütt fészkelő **kék** és **barátcinegék** is.

Majd mindig az ilyen élőhelyeken találkozom először egy-egy áttelelt **citromlepkével**. Kicsit bizonytalanul, tanácstalanul libeg a bokrok között. Nem tudja, hogy rekordernek számít, hiszen kilenc-tíz hónapig él, így a leghosszabb életű a hazai lepkék között. Néhány éve egy parkban egyszerre hármat láttam repülni. Ketten összetalálkoztak, hím és nőstény szerelmesen, egymás körül csapongva emelkedtek a levegőbe, azután újra a bokrok közé ereszkedtek, és az egyik jobbra, a másik balra repült.

S. E.

A tanyák és a hodályok környékén februárban már javában kiáltozik a **kuvik**, ha kisüt a nap, legyek sütkéreznek az istálló oldalán vagy az öreg akácfa törzsén, és a még üres gólyafészek oldalában tollait kissé felfújva csiripel büszkén a „kanveréb”. A kiskertekben márciusban, de néha már február végén felbukkan az első áttelelt **C-betűs lepke**. Furcsa nevét onnan kapta, hogy hátulsó szárnya fonákján ezüstfehér, a C betűre emlékeztető rajzolat van. Hernyói elsősorban a csalánon fejlődnek.

Szintén nagyon hamar, március első napjaiban jelenik meg a kertekben a kis **sároshátú bogár**. Ha sok van belőle, akár károssá is válhat, mert növényekkel él, és a természetett fajtákat sem kíméli. A **lótetű** azért nem szeretik a kertészek, mert a felszín közelében vezető járatainak készítése közben megrágcsálja az útjába kerülő növényeket, és kitérű a frissen ültetett palántákat. A lőtetű egyébként nem növényevő, hanem rovarokkal, férgekkel és apró csigákkal táplálkozik. Elsősorban éjszaka tevékeny.

A magas északról, talán Norvégiából, esetleg Izlandról vagy Oroszország legészakibb tájairól látogat hozzánk minden ősszel a **hősármány**. Első példányai többnyire októberben érkeznek, míg nagyobb csapataival csak a tél folyamán találkozhatunk. A nyílt területeket, rövid fűvű legelőket és szikéseket kedveli, de felbukkanhat a mezőgazdasági földeken, tarlókon is. Ezek az északi madarak egyébként hamar, már februárban visszaindulnak fészkelő hazájuk felé. Március első napjaiban már csak kivételesen találkozhatunk néhány megkésített példánnyal.

Óriási különbséget jelent, hogy fehérbe borult, behavazott erdőben járunk-e, vagy keményre száradt avar zörög a bakancsunk alatt. Az előbbi esetben tág tere nyílik a nyomkövetésnek, a hóban hátrahagyott jelekből sok mindent megtudhatunk arról, ami a fák között történt. Jobbak a látási viszonyok is, így a talajon mozgó állatokat jóval távolabbról észrevehetjük, mint egyébként. Ha egy erősen szétforgácsolt tuskó kerül utunkba, az a **fekete harkály** munkáját jelzi.

Citromlepke

Fekete bodza

Az apró erdei emlősök – cickányok, pockok és egerek – nem alszanak téli álmod, nyomaikat a havon sokfelé megtaláljuk. Általában fától fágig vezetnek, és a hó alatt a földbe nyíló üreg szájánál végződnek. Ha a baglyok szabályozhatnák az időjárását, valószínűleg az éppen csak havas erdőre szavaznának, ahol a rágcslók és a rovarévo cickányok nem tudnak elbújni a fehér paplan

Lótetű

RÜGYFAKADÁS

Az itthoni kert árnyai közt

Én egy szép nagy házban élek, melyhez hatalmas kert is tartozik.

A nagymamám minden szabad idejét ebben a kertben töltötte. Mindig nagyon boldog volt, ha az ő kis növényeivel lehetett. Nagyon nagy szeretettel gondozta őket, még beszélgetett is velük. Ezt a gyengéd gondoskodást a növények meg is hálálták neki úgy, hogy gyönyörű, szép nagyra nőttek. Én mindig szívesen néztem a mamám boldogságát, és sokszor segítettem is neki. Később a mamám nagyon beteg lett. De még betegen is kiment a kertbe, azt mondta, hogy a kert tartja őt életben. Nagyon gyenge volt. Egyik nap, mikor kertjébe igyekezett lassan, mint egy kis csiga, elesett. Attól a naptól fogva már nem mehetett ki a kertjébe. Két hét múlva a mama, az én mamám, a növények őrangyala eltávozott az élők sorából.

Elmúlt a temetés. Eltelt két hét. Erőt vettem magamon, kimentem a kertbe, volt mit látnom, a növények mind elhervadtak, kinőtt a gaz. Könny szökött a szemembe. Esembe jutott a mama. Vajon ő most mit tenne? Rendet tenne. Újra élészténé a növényeket, kikapálná a gázt. Én is ezt tettem. A kert újra szép lett. Igaz, nem olyan szép, mint amikor a mama élt. Azóta is gondozom a növényeket.

Ha magányra vágyom, elbújok az itthoni kert árnyai közt, melyhez gyönyörű emlékeim fűződnek, a mamám emléke.

Krekus Enikő, 8. osztály
Vuk Karadžić iskola, Bajmok

A szeretet

A szeretet az élet fontos része.

*Ha nem lenne,
Az élet nehezen menne.*

*Mindig kell szeretni,
Mindig kell remélni,
Mert csak így élhetünk szépen.*

Mester Réka
Samu Mihály iskola, Óbecse

Séta az öreg ház körül

A Vasút utca 25-ös száma alatt laktak az én déd- és nagyszüleim. Ez mára már egy elhagyott ház.

A barna kapu tárt karokkal és nyikorgó zenével fogad. Az udvaron a komor tél uralkodik. Már nem illatos nárciszokkal, rózsákkal, tulipánokkal, liliomokkal van tele, hanem száraz, lehajtott fejű gyomnövényekkel, kopasz barackfákkal és málnabokrokkal. A hátsó udvar magas diófája és a kert elhagyatottan, várakozva áll. Visszatérve a bejárathoz, a gang felé tartok. Kinyitom az ajtót, a lépteimtől visszhangzik az egész ház. A folyosó zöld szőnyege négy felé mutat. Először az ebédlőt mutatom be, mert ehhez fűződik az élményem. Az ebédlőasztalon mindig hétfogásos, inycsiklandó ételek vártak ránk, amit a mamám és a dédim készített. Még most is érzem a finomabbnál finomabb lekváros gombócok és töltött galambok illatát. A falon emlékek lógnak rólunk. Az üvegszekrényben a szentképeken kívül bögrék, hímzések, apróságok, amit mi karácsonykor, nőnapkor vagy más ünnepkor ajándékoztunk szeretteinknek. A névnapokat is itt tartottuk zajos kártyapartikkal és finom meleg szendvicsekkel. A főzőfülke függönyét félrehúzva, éreztem, hogy a fal megőrizte az ételek illatát. A kamrában lévő polcokon befőttesüvegek, orvosságos dobozok gubbasztanak. A sarokban egérfogó csalogatja az áldozatokat. Innen egy lépcső vezet fel a padlásra. Régi lámpák, képek, képeslapok, limlomok porosodnak itt fent. A sötétségtől ijedten rohanok lefelé. A hálószobában a tatám jelvénygyűjteménye függ az éjjeliszekrény fölött. A sarokban egy piros pokrócot emelek le a fölfedezett koromfekete hintalóról, amit már milliószor „meglovagoltunk” a testvéremmel. A ruhásszekrényen kopott lemezlejátszó dudorászik, s közben egy pók, ritmusra szövö a pókhálóját. A szőnyeg elraktározta az italok színét, amit koccintáskor kilötyintettünk. A falon kemény, ép fapapucs, a dédmamám koptatta sokáig. Egy fiókot kihúzva a kedvenc könyvemre, Az önfejű kiscicára lelek, amit a dédim sokszor olvasott nekem. A pöttös dominók is ott csücsülnek ránk várva.

A kulcsot elfordítom és a biciklimre pattanok. Szomorúan veszem az irányt hazafelé. Bár nehéz, azért még sokszor vissza fogok jönni, hogy földézhessem a szép múltat, mert ez a meleg fészek nagyon közel áll hozzám.

Szakál Zsóka, 8. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Az iskola

*Oh, de régi épület,
Vagy száz éve áll itt,
Mégis hangos gyerekzivaj
Az, amire vágyik.*

*Hosszú, magas folyosóin
Kergetőznek sokan,
Fiúk, lányok kis serege
Futkos boldogan.*

*Régen a szüleink is
Lépcsőit koptatták,
A tudást, az alapot
Ők is itt kapták.*

*Itt tanultunk mi is írni
Hófehér papírra,
Összeadni és kivonni,
Ha jött a matekóra.*

*Megtanultuk, mi a bolygó,
Mik a csillagok.
Mitől nő a fű a réten,
S mik a pillangók.*

*Iskolánk az évek során
Mindig épült-szépült,
Mint aki egy nagy bulira,
Szülinapra készült.*

*Most itt feszít elegánsan
Felkészülve mára,
Új ruhában, ünneplőben,
Kis lakóit várva.*

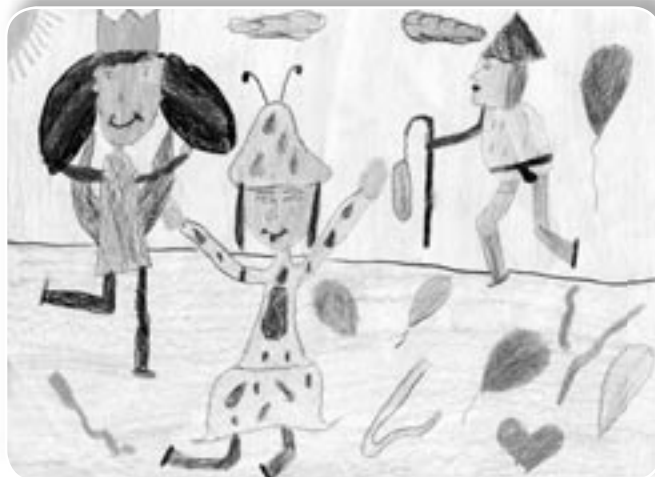
Berta Ágota, 5. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Nagymamám

Nekem két nagymamám van. Velünk lakik apunak az anyja, Guzvány Dragica. A másik mama nem lakik velünk, de itt él Kupuszinán. Neve: Romoda Etelka. Nagyon szeretem a nagymamáimat, mert kedveskednek nekem.

Ők is szeretnek engem, ha elmegyek hozzájuk megpuszulinak.

Guzvány Szilvia, 3. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Maszkabál. Bakurek Noémi topolyai tanuló rajza

Egy emlékezetes osztálykirándulás

A mi osztályunk, főleg a lányok nagyon vidámak. Minden apróságon nevetni kezdünk, és be nem áll a szánk.

Mikor vicces történetekről beszélünk, mindig ugyanaz a közös vakációnk jut eszünkbe, amit most el is mesélek.

Harmadikosok voltunk, amikor osztálykirándulásra mentünk egy hétre. A Fruška gora volt az úti cél. Nagyon aprócskák voltunk még ekkor. Mi, lányok egy szobában voltunk elszállásolva. Akkor még Zélicity Edit volt a tanító nénink. Az utolsó napokban már egészen fölzsabadultak voltunk. Ekkor kiterveltünk egy „szenzációs csapdát”. A tervünk a fiúkat célozta meg, de... Tudtuk, hogy minden reggel bejönnek hozzánk. Arra gondoltunk, hogy ketten közülünk felkelnek majd hajnali 3 órakor, és bekenik a kilincseket belülről fogkrémmel és rágóval, s ha majd reggel jönnek a fiúk, akkor belemarkolnak. De a dolog visszafelé sült el, mert a másik osztály tanító nénije, Vukelity Angéla jött bennünket ébreszteni. Mondanom se kell, ugye, hogy mi történt. A tanító néni ragadta meg először a kilincset. Hű, de mérges volt! Mi pedig csak nevtünk. A későbbiek folyamán megbocsátott a tanító néni.

Azóta is vidám osztály vagyunk, és mindig boldogan emlékszünk vissza erre a szenzációs napra.

Kriska Tamara, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A pizzaevési verseny hátrányai

A húgom születésnapja volt, pizzát rendeltünk, a legnagyobbat.

A szüleink a pizzába még csak beleegyeztek, de mi, telhetetlenek, nem engedtünk abból, hogy a legeslegnagyobbat rendeljük meg. A rendelés telefonon történt. Később egymással versenyeztünk, ki bír több szelet pizzát megenni. Apukám figyelmeztetett bennünket:

– Ne egyetek sokat, mert rosszul lesztek!

Mi a szép szóra nem hallgatva tömtük befelé a pizzát.

– Elefántokra akartok vadászni az éjszaka? Hagyjátok abba az evést!

Figyelmen kívül hagyva apukám szavait, faltuk tovább. Az alvásra került a sor. Nagy nehezen sikerült elaludnom. Nagyon meleg volt a szobában, vizet is készítettem az asztalra. Egyszer csak arra nyitottam fel a szemem, hogy egy nagy pusztaság közepén vagyok egy autóröncsben, a húgom társaságában. Zizegtek a magas fűszálak, körülöttünk ismeretlen hangokat hallottunk, reszkettünk a félelemtől, azt se tudtuk, hogy kerülünk arra a helyre. Egymást lökdöztük, nem tudtuk eldönteni, hogy ki menjen ki a kocsiból körülnézni.

– Vigyázz! Oroszlánok! – kiáltottam rémülten a húgomnak. Nagy csattanást hallottunk. Lövést, vagy mennydörgést? Nem volt idő gondolkodni, mert éreztem, hogy vizesedik rajtam a pizsamám. Felugrottam, és teljesen össze voltam zavarodva, Emese húgom feküdt mellettem az ágyban, rettentően horkolt. A ruhám azért volt vizes, mert a húgom álmában addig kalimpált, hogy a nyakamba lökte a vizes poharat. A mennydörgés, amit hallottam, nem lehetett más, mint a leesett pohár ütődése a padlón.

Az ijesztgető oroszlánok megjelenése az előző nap nézett filmből maradt meg az emlékezetemben. Azóta is, amikor sokat eszem, rám kérdeznek:

– Ma este mire fogsz vadászni?

Szabó Edina, 8. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Maszkabál. Lőrinc Angéla topolyai tanuló rajza

Meg kell mosni

Mikor kicsi voltam, nagyon szerettem nézni a rajzfilmeket. Kedvencem volt a Vili veréb.

Történt egyszer, hogy anyuék nem voltak otthon, és én kapcsolgattam a videót. A videónk akkor új volt, ki kellett próbálnom. Igazából még nem is tudtam, hogyan működik. Persze rajzfilmet néztem, vagy kerestem, nem tudom már. Közben földiepret eszegettem, ami egy kis tálkán volt. Ahogy elbá-méskodtam a filmen, a földiepret ráfordítottam a távirányítóra. Nagyon megijedtem. A cukros létől ragadt minden gombja. Hogy ne legyen olyan ragadós, berohantam vele a fürdőszobába. A csap alatt jó szappanos vízzel megmostam a távirányítót, majd megtöröltem. Mintha semmi se történt volna, visszatettem a helyére. A távirányító persze nem működött. A szüleimnek elmondtam a történetet, hozzátettem, hogy semmi baj, én megmostam a távirányítót, csak nem működik. Nem kaptam ki, mert bevallottam, mi történt.

Még ma is, ha veszünk valami új technikát ezeköz, mindig viccelődünk, hogy mielőtt használni akarjuk, meg kell mosni.

Farkas Tamás, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Környezetünk

A világon számtalanszor megemlítik naponta e szavakat: Mentsük meg a környezetünket! De ha belegondolunk, hogy hány ember tesz is valamit ezért, hát elég elszomorító a helyzet...

Ha most az embereket hazugságvizsgáló alá vetnék, érdekes dolgok derülhetnének ki. Először is az, hogy milyen lusták. Tisztelet a kivételnek. Néhányan még arra sem képesek, hogy pár métert arrébb menjenek a szemeteshez, és ne a földre dobálják a hulladékot. Ha egy város belekezdene egy környezet-megmentő akcióba, talán a többi település követné a példát, és ők is tennének valamit. Így talán teremthetnék maguknak egy szebb jövőt.

De hát könnyű ezt mondani, ugye? Tenni valamit már nehezebb. Fiatalabb korukban hányszor tervezték el, hogy ha majd felnőnek, minden meg fog változni! Ki önkök lesznek azok, akik megváltják a világot. Már csak magamból indulok ki. Biztos volt önkök között is mini Superman, aki meg akarta menteni a Földet. De vajon ezek az emberek hová tűntek? Hová tűntek azok a kicsi és elszánt harcosok, akik nem féltek kiállni elveikért?

Ha tényleg meg akarjuk menteni a kék bolygónkat, amely már lassan szürkévé válik a sok portól és füsttől, akkor ezekre az emberekre van szükségünk. Ne rettegjenek megmondani a véleményüket, mert talán éppen önkök lesznek azok, akik miatt hamarosan az egész emberiség tesz is valamit.

Ha valahol hallok valamit az állat- és környezetvédők sikereiről, mindig elmosolyodom. Ilyenkor jövök rá, hogy még nincs minden elveszve. Mert mindig van remény. Hisz az az apró szikra még most is ott van az emberek szívében, csak talán nem mindenki érzi. Ehhez egy nemes tettet kell véghezvinni. A nemes tett alatt nem azt értem, hogy álljanak ki pucéran a városháza elé és tiltakozzanak. Csak ne szemeteljének! Ez lehetne az első lépés. Majd fokozatosan egyre jobban környezetbaráttá válni. És egyre több lakost erre buzdítani. Mert együtt bármire képesek vagyunk. Csak akaraterő kérdése.

Mennyi ha! Mi lenne, ha, mit tehetnének, ha... ezek a „ha”-k csak akkor tűnnének el, ha végre nemcsak magunkra figyelnének, hanem egyszer már a környezetünkre is! Olyan nagy kérés ez?

Csak gondolják át... mikor jártak utoljára a friss levegőn? Nem a poros benzinfüstre célzok, hanem az erdőre, a fákra, a madarakra! Mikor mentek kirándulni a családjukkal, barátaikkal? Kapcsolódjanak ki! Meg fogják érteni, hogy mért is olyan fontos a környezetvédelem. Csak el ne feledjék: szemetelni TILOS!

Hisz ma már a folyóink sincsenek biztonságban. Naponta hányszor hallunk effajta szennyezésekről! Mégsem teszünk ellene semmit. Egyre több vegyszertel mérgezzük ezeket a természeti kincseket.

Hamarosan minden szépség el fog tűnni körülöttünk, amire valamikor büszkének lehettünk. Az erdők, a tavak, a folyók, az állatok! Jesszus! Mire vagyunk még képesek?

Az ember persze a végén mindent megpróbál kijavítani. De ahogy a mondas tartja: „Sosem lesz olyan, mint régen.” És ebben az esetben ez a szólás teljes mértékben igaz.

És most, ahogy írom ezt a fogalmazást, elszégyellem magam. Hisz én sem vagyok valami nagy környezetbarát, akkor hogy kérhetek ilyeneket? Hogy változzanak meg az emberek? De hisz én sem vagyok jobb náluk! Mit akarok én, ugye?

Csak egy új világot szeretnék. Egy szép jövőt, amit együtt hozunk létre, hogy majd később büszkének lehessünk rá. Együtt kell véghezvinnünk, mert egyedül nem fog sikerülni! Ne csak önmagunkért tegyük, hanem minden emberért és a következő nemzedékekért.

Dragin Dijana, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

**„ – Nem új világrészek kellenek a földön,
hanem új emberek! – ” (Verne)**

Ha a mai világot szemlélem, semmi jót nem látok. Gyanításom és megfigyeléseim alapján a gondok okozói az emberek. Az emberek csalnak, hazudnak, lopnak, legrosszabb esetben gyilkolnak. Egyszóval: önzők.

Sok példát sorolhatnék, de ezek közül talán csak egy van, amit igazán tudok részletezni, mivel magam is megtapasztaltam: a nemzetgyűlölet. Biztos vagyok benne, hogy az egész világon jelen van. Ez szerintem a legszörnyűbb dolog, ami létezhet. Olyan nehéz elképzelni, hogy két egyforma ember, akinek teljesen megegyezik a testi felépítése, ugyanolyan érzései vannak, ugyanazok a feltételek a fennmaradáshoz, és még ki tudja mennyi minden megegyezik bennük, olyan dolgokat követnek el egymás ellen, amivel akár egy egész nemzeteket törölhetnek le a földről. Mindez azért, mert különbözik a kultúrájuk, más valláshoz tartoznak és legfőképpen, mert más nyelvet beszélnek. Úgy gondolom, hogy ilyesmért ekkora harcot folytatni olyan, mintha az óvodában a gyerekek összevesznének azon, hogy melyikük rajzolt szebben. Nekem teljesen úgy tűnik, mintha minden felnőtt gyerekésszel gondolkodna.

A mi országunkban is az egyik legnagyobb probléma, hogy a különböző nemzetek és nemzetiségek nem férnek össze egymással. Miért? Mert valakinek abból is anyagi érdekei származnak, hogy összeveszítsék egymással azokat, akik egyébként békésen élnének egymás mellett.

Mivel nem sokat nézem a televízióban a híradót, és nem követem a politikát, csak a saját tapasztalataimat tudom megosztani másokkal.

Én nem szeretnék összetűzésbe keveredni. Sosem bántanék senkit a nyelv, vallás vagy egyéb különbség miatt. Sőt, igenis vannak barátaim, akik más nyelvet beszélnek, és nagyon jól kijövök velük. Ráadásul az édesapám se magyar, ezért még több okom van a béketűrésre. Szerintem akkor lenne jó, ha nem jöttek volna létre azok a fogalmak, hogy gyűlölet, harag, hazugság, kapzsiság stb. Ezeket a dolgokat le kellene törölni a föld felszínéről. Akkor nem lenne senki magasabb rangú a másíknál.

**Ristić Anita, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Fürge ürge Petőfi emlékére

*Határ szélén az ürge
látjátok, mily fürge?
Ennivalót keres,
hazavinné, nem rest.*

Ejnye!

*Megbotlott az ürge,
s nem volt már fürge.
Kezében az étel
a földre hullott éppen.*

*Hoppon maradt az ürge,
többé nem volt már fürge.*

**Sápi Noémi, Lénárt Dániel, Gutási Nándor, Szarcsák Dániel,
5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse**

Amikor én még kis srác voltam

Kíváncsi szemek, piros pofik és az elengedhetetlen cumi. Ez voltam én. Persze, csak külsőleg. Belül egészen pörgős, szorgalmas, mindent kipróbálni akaró vidám, kis srác voltam. Míg az én korombeli gyerekek játékkockából építettek, addig én teljes bedobással ástam ki a kertből a gilisztákat. Békákat, csigákat gyűjtöttem. Nem is beszélve a befőttesüvegekben tenyésztett pókcsaládokról. Krokodilkönnyeim folytak, ha anya nem engedte hazavinni a város összes kóbor kutyáját. A baj akkor kezdődött, amikor óvodába indultam. Nem is az ovival volt baj, hanem a rajzfelszereléssel. Mindent kipróbáltam, de otthon. A ceruzákat a fotelon, a kisollót pedig a nappali függönyén. Anya mérges volt, pedig olyan szép rojtokat csináltam. Ma is mosolygok csínytevéseimen. Ami kiskoromból megmaradt, az az állatszeretetem. És ez ma a hobbim.

Amit a kis srác elkezdett, azt a mai srác folytatja.

**Tóth Zoltán, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve**

Kedves Pajtások!

Nagyon időszerű témát választott elmélkedő fogalmazásához **Dragin Dijana (Ada)** és **Ristić Anita (Doroszló)**. Dijana a környezetvédelem szószólója, kritikával és önkritikával fejt ki véleményét környezetünk állapotáról, de javaslatai is vannak a helyzet jobbá tételére. Anita az emberek közötti viszonyokat figyelte meg, és tapasztalatai alapján nagyon lehangoló képet festett az egymás iránti viselkedésről. Olyan írásként ezek, amelyek gondolkodásra készítenek és mozgósítanak, hogy magunk is tegyünk valamit mindannyiunk érdekében. Ezért kaptak helyet a mai Rügyfakadásban.

A héten küldött jó írásokat a következőknek köszönöm:

Ada: Apró Ádám, Dragin Dijana, Hodik Rita, Mészáros Hunor;

Bácskertes: Guzsvány Szilvia;

Bajmok: Krekus Enikő;

Csantavér: Faragó Renáta, Kriska Tamara, Lassú Roland, Majoros Georgina, Remete Dorottya, Rózsa Attila, Solymosi Anita és Tóth Heléna;

Kevi: Csabai Natália;

Óbecse, Samu Mihály iskola: Mester Réka, Nemes Arnold és Sápi Noémi, Lénárd Dániel, Gutasi Nándor, Szarcsák Dániel (közös írással);

Törökbecse: Berta Ágota és Dulka Dóra;

Zentagunaras: Huszár Csongor, Nagy Edina, Triznya Dóra.

Dicséretet érdemelnek a csantavéri munkatársaim: nem múlik el hét küldeményeik nélkül. És minden alkalommal vastag a boríték, és minden alkalommal jó írásként vannak benne. Kövessétek a példájukat!

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Igy sikerült

Nyolcadikos vagyok, a legnehezebb szakasz az életemben a kamaszkor, de soha nem gondoltam volna, hogy ezt a jegyeim bánhatják.

Eddig mindig ötöseim voltak, de most félév végén nagyon rosszul esett az a három négyes a bizonyítványomban. Persze az én hibám, mert tanulás helyett a barátaimmal voltam, vagy csak azt mondtam, hogy tanulok, és közben interneteztem. Hát ezekről most lemondhatok nyárig az biztos, mert a szüleimet is igencsak meglepte a három négyesem. Félév vége előtt szülői értekezlet volt, és anya nagyon dühösen érkezett haza. Mikor belépett az ajtón, szinte már tudtam, hogy most jön egy nagy hosszú beszélgetés. Ezek a beszélgetések a legrosszabbak, én csak hallgatok, anya meg apu csak mondják és mondják! Míg végighallgatom, hogy nem nekem tanulsz hanem magadnak, ne most rontsd el, ha eddig kibirtad..., már fejből tudom. Aztán még félóra míg felsorolják a büntetéseimet. Csak az a baj, hogy jogos, és teljesen igazuk van. Muszáj lesz tanulnom. És mivel nem mehetek sehova, így nincs is más dolgom, mint tanulni és abból a három négyesből is ötöst csinálni.

**Tóth Heléna, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Maszkabál. Egeresi Dani topolyai tanuló rajza

MENŐ FEJEK

Az arany iránytű

Van egy mese egy lányról, akinek az volt a sorsa, hogy megjárva eget és földet, óceánokat és jeges mezőket beteljesítse magát a sorsot – Erről a lányról csevegünk a film egyik sztárszereplőjével, Daniel Craig úrral, akit nemrég a Casino Royale című James Bond-filmben csodáltunk meg – Vele utazunk a világ végére...

Az arany iránytű A Gyűrűk ura híres producereinek, egészen elképesztő költségvetéssel, nemrég elkészült mozifilmje Nicole Kidman és Daniel Craig szereplésével. Ők ketten az Invázióban is együtt voltak.

– Daniel, milyen világba csöppentél ezúttal?

– A rendező, Chris Weitz olyan világot hozott létre, ami egyszerre hasonlít a miénknek, mégis nagyon különbözik mindattól, amit eddig láttunk. Ebben a világban a hó látványa mindennapos. Északon vagyunk, ahol a Sarkcsillag szikrázik be mindent. Nos, ezen a tájon csámborog egy lány, feltűnik a semmiből. Lábán eszkimócsizma. Ez a lány egy jegesmedvével is társalog. Ez Philip Pullmann világa: a film az ő írása alapján készült.

– Egyáltalán miről szól Az arany iránytű?

– Lyranak – így hívják a kislányt – mindent el kell követnie annak érdekében, hogy megtalálja a maga igazát és igazságát. Ez nem megy ám könnyen, mert világában az emberek újjászületnek, állatok képében jelennek meg időnként...

– Mi köze ehhez annak az iránytűnek?

– Az arany iránytű arra szolgál, hogy segítse az igazság napvilágra kerülését. Várj, kezdem az elején. Lyra egy trilógia első részében tűnik fel, mint egy oxfordi tanintézmény diákja. Nagy szerencséje, hogy képes lesz megakadályozni a nagybátyja, Lord Asriel megölését. Sokkot él át. Emiatt egy északi kirándulásra van szüksége, hogy valamelyest megnyugodjon. Igazgatója melléje osztja a titokzatos Coulter asszonyt. Mielőtt útra kelnek, az igazgató Lyra markába nyom egy iránytűt. Ezalatt Lyra barátai egyszerűen eltűnedeznek, legjobb társa, Roger is. Lyra nem gyullad be egykönnyen, elindul, méghozzá abból a célból, hogy megtalálja a barátait. Csak később

tudja meg, hogy a kísérijében, Coulter asszonyban nem nagyon bízhat meg. Az út északra vezet, a páncélos macik birodalmába, ahol – Lyra ezt is megtudja – éppen Lord Asriel tartja fogságban a barátját és másokat. Sok-sok megrázkódtatás éri a tizenkét éves kamaszlányt, Lyra világról világra vándorol, nem egyszer tarka lények forgatagában találja magát, a lelke is át-átváltozik. Néha delfin vagy molylepke lesz belőle, de végül is ő akadályozza meg a kozmikus háborút.

– Vannak Lyranak szövetségesei?

– Lyra három szövetségest nyer meg magának, akik mindenben segítenek neki. Serafina Pekkala, az Enera-tó környékén éldegélő boszorkánynemzetség királynője látványosan repked a kislány körül. Szintén Lyra szövetségese lesz egy texasi repülő, Lee Scoresby és egy kivetett páncélos jegesmedve, Iorek Byrnison. A rendező azt mondta: „Az adaptációban Pullman történetének igazságai a legfontosabbak. A dolog varázsa legalább annyira a viszonyokban van, mint amennyire a látványosságban. A film világa ugyan egy rendkívül jól kitalált párhuzamos világ, de mély bölcsességgel beszél a mi életünkről is. Ez nem egy együgyű mese...

– Te alakítod a dühös nagybácsit?

– Azt mondják ezt az alakot szándékosan rám szabták. Nagyon jól mutat Nicole Kidman is. Dakota Blue Richards Lyra szerepében bájos, elbűvölő. Ebben a filmben minden az ínyemre van: az elefántcsont berakású revolverek, az ódon várkastélyok, a puskák, minden. Annyi már bizonyos, hogy a film nem marad folytatás nélkül. A rendező már gondolkodott a további epizódokon, Hollywood jól tette, hogy lecsapott a regényre.

B. Z.

Olsen ikrek

A világ legnépszerűbb ikerpárját a PETA állatvédő szervezet kritizálja. Mary-Kate és Ashley új kollekciójának darabjaiban ugyanis többször is használtak állati szőrmekeket és bőrt, ami a környezettudatos sztárok között már egyáltalán nem számít divatosnak. A PETA most kampányt indított az Olsenek cége ellen, „Hairy Kate and Trashly”-nek nevezve őket, és arra kérte a támogatóikat, hogy egyetlen centet se költsenek a termékeikre, amíg át nem térnek a műszőrme és a műbőrre.

A Hősök sztárjai végre bevallották, hogy együtt járnak!

Aki figyeli a sztárvilág eseményeit, azt nem éri meglepésként a hír, hogy Milo Ventimiglia összejött Hayden Panettiere-rel, hiszen a Hősök két főszereplőjéről készült videofelvétel óta nyilvánvaló, hogy odavannak egymásért. Ők persze tagadták, hogy járnának – egészen mostanáig. Hayden folyamatosan azzal dicsekszik mindenkinek, hogy milyen jó pasija van, és hogy még az anyja is imádja a srácot – árulta el a színésznő egyik barátja. Milo egy partin tette közhírré, hogy fülig szerelmes, és többé nem akarja titkolni a kapcsolatukat.

Bravo top 10

1. Még vár ránc ez a Föld – Anti Fitness Club
2. When I'm Gone – Simple Plan
3. Élünk, ahogy bárki – A Stáb
4. Piece of Me – Britney Spears
5. Hate That I Love You – Rihanna ft. Ne-Yo
6. Apologize – Timbaland ft. OneRepublic

7. Hot Stuff (Let's Dance) – Craig David
8. Bleeding Love – Leona Lewis
9. The Sweetest Girl – Wyclef Jean ft. Akon & Lil Wayne
10. Shadow of the Day – Linkin Park

Beyoncé-fotó miatt menekülni kellett a Desperadónak – beszámoló az USA-ból

New York-ban kezdték

– Leszállás után, első utunk a Time Square-re vezetett, hiszen kora este érkeztünk, és a neonreklámokkal, párájt ritkító hatalmas ledfalakkal tarkított tér ilyenkor a leglátványosabb! – mondta Zsolti.

A nagy almában töltött öt nap alatt megnézték Madame Tussauds panoptikumát, ahol a hírességek viaszszobra van kiállítva, a Believe it or not (Hiszed vagy nem) című tárlaton elképesztő érdekességekkel szembesül a látogató. Voltak többek között az Empire State Building legfelső emeletén – mivel ez a város legmagasabb épülete, gyönyörű a kilátás –, a Central parkban, a Brooklyn hídon.

A következő repülőút Miami-ba vezetett, ahol szintén öt napot töltött a csapat. – Kocsit béreltünk, és úgy fedeztük fel a gyönyörű óceánparti várost, majd Florida jó részét! – mesélte Betti.

Látnivalóban itt sem volt hiány! Jártak pl. a Miami Seaquariumban, ahol rengeteg egzotikus hal, cápa, tengeri tehén, krokodil, rózsaszín flamingó, papagájok, különleges hüllők és többféle delfin-show látható. Elutaztak az Everglades nemzeti parkba. Itt Airboat tóron vettek részt, az alligátorok között. (Airboat, egy olyan csónak, amit egy repülőgépmotor hajt, de a propeller a levegőt hajtja...) Valamint jártak a Miccosukee indián faluban.

Voltak a Palm-szigeten (megnézték, hol lakott egykor Al Capone) a Hibiscus-szigeten és a Star-szigeten, ahol ismert sztárok és a leggazdagabbak élnek!

– Csak olyan feltétellel engedtek be minket a szigetre, ha nem fotózunk, nem szállunk ki a kocsiból, és nem is állhattunk meg. Ennek ellenére sikerült lencsevégre kapnunk Beyoncé-t és Jay-Z-t reggeli futása közben, amiből nagy botrány lett, mert úgy kellett kimenekülnünk a szigetről, nehogy elkobozzák a gépeinket – mesélt a nem mindennapi ügyről Zoy!

Megnézték a Bayside-t, ami Miami egyik híres kikötője és rengeteg bevásárlóközpontjának, vendéglőjének helyszíne.

Elkocsikáztak Key Westre, az USA legdélibb pontjára, ahonnan csak 90 mérföld Kuba. Itt lakott egykor Ernest Hemingway, akinek a házat, valamint az 1-es út, 0 mérföldes pontját is megnézték.

Mindig máshol aludtak

Az ezt követő éjszakákat mindig más és más városban töltötték.

– Kirándultunk Naplesbe, Florida nyugati partjára, ahol az egyik legszebb, fehér homokos tengerpart várt bennünket, és ahol a legtöbb milliósos él az USA-ban. Majd Sarasotában töltöttük az éjszakát, és itt még csak éppen kezdtünk belezenni az utazgatásba! – tette hozzá Zoy!

– Másnap a keleti parton fekvő Cape Canaveralra mentünk, és megnéztük a Kennedy Space Centert. Itt található a NASA űrközpontja, ahonnan az űrrepülőgépeket indítják, valamint szerelik össze. Láttunk kiállítva rengeteg űrhajót, űrrepülőgépet, kipróbáltuk az űrhajó-szimulátort, és 3 dimenziós filmet néztünk az űrállomások mindennapjáról és a súlytalanságról. Hihetetlen élmény volt, még most is beleborsózik a hátam! – mesélte Zsolti.

– Ezt az éjszakát Orlando-ban töltöttük, ami egy gyönyörű nagyváros, tele látnivalóval. Egy gyors alvás után a Universal Stúdióban töltöttünk egy egész napot. Nyitástól zárásig. Ez egy hatalmas park, ahol eredeti filmdíszletek között lehet 3 és 4 dimenziós filmbemutatókat látni (pl. Shrek, Terminator), valamint különféle leírhatatlan, de nagyon valóságos filmbéli

helyszíneken (pl. Twister) bújhatunk bele a szereplők bőrébe! Kalandos utazásokat tehattunk lélegzetelállító hullámvasutakon (pl. Men In Black, Múmia, E.T.). Részesei lehettünk meséknek, katasztrófáknak, horrorjelenteteknek testközelségből – lelkesedett Betti!

Zsolti még fertőzött is...

– Nagy örömmre voltunk a Hard Rock Cafeban New Yorkban, Miami-ban, Key Westben és Orlando-ban is. Ahol jókat ettünk, és ugye látnivalónak sem utolsó! Vagyis kihagyhatatlan! Jól meg is fertőztem vele a többieket – tette hozzá fülig érő szájjal Zsolti.

Az utolsó estét ismét a nyugati parton, Tampában töltötték, és onnan repültek New Yorkon át, Ferihegyre.

Ezt követően Betti Olaszországban töltött egy hetet, ahol a szánkópályákat hódította meg, és a síelés szépségeit ízlelgette, Zsolti pedig szintén egy hétig Ausztriában snowboardozott, szinte éjt nappallá téve. Ezalatt Zoy! barátjuk már próbált az új lemez előkészületeire koncentrálni.

Hát, ezek után mit is mondhatnánk? Betti, Zsolti és Zoy! valóban nem bort iszik és vizet prédikál, ugyanis nekik tényleg „Kerek a világ!”

Íme a rosszul sikerült kép a párosról

Balogh István

Szilveszter Szilveszter

(Részlet)

1.

Élt egyszer, a huszadik században, éppen a legelejétől a háromnegyedéig, Európa legnagyobb falujában, a poros-boros Szabadkán, egy írástudó, akinek nem volt szerencséje pennájával, mert mindig azt és úgy kellett írnia, ahogy a szerkesztő urak vagy elvtársak megparancsolták, pedig kedve lett volna alkotáshoz, a témája is megvolt, meg a múzsa csókja is. És hozzá is látott költészetet mívelni, nyugdíjaskorában, a hatvanas évek vége felé, akkor, amikor már szabados szelek fújdolgtak errefelé, meg főnököt sem érzett a nyakában. Egy kockás irkában rőtta szálkás betűit, aztán átgépelte, s nagy sóhajtással odaadta feleségének, olvasásra. Az asszony átfutotta az első oldalt, kifakadt, te börtönbe akarsz jutni? Tönkre akarod tenni a családodat? – És odavágta a történet lapjait a padlóhoz, légy átkozott, ha a házból kiviszed!

Írástudónk lehajolt, szomorú szívvel összeszedte a gépelt oldalakat, kétesztendei munkájának fanyar gyümölcsét. Aztán tűzbe vágta az egészet. De jó, hogy tűzek akkor mindig égnek, ha a legnagyobb szükség van rájuk: melegítésre vagy pusztításra! Áldott lélekmelengetők, égbe röpítő máglyák.

2.

Szerencsére a kockás irka ott pihent egy fiók legalján, mert többé senki nem kereste. Csak az írástudó feleségének halála után került elő, 1992. október 28-án, fia fordította ki a fiókot, hogy teljes tartalma szintén a füstté legyen, de éppen jelen voltam ezen atrocitásnál, kezembe vettem a füzetet, belenézttem, s elkértem, olvasásra. – Neked adom, mondta az írástudó mézszáros fia, aki letért apja ösvényéről. – Azóta is áldom az istent, hogy anyámra hallgattam, hentes lettem, és nem egy entellektüel. Engem többen megbecsülnek, mint apámat, mert híres minden töltelékem, de különösen az a kulen, amelyet én kreálok, és unikum a jaszibarai májas-húsos hurkám. Ezért messze földről is eljönnek üzletembe. S apámmal ellentétben, akit állandóan álmai nyomasztottak, én mindig nyugodtan alszom.

-- Vidd csak el ezt a vacak füzetet, engem nem érdekel az ilyen örökség!

3.

Otthon kezembe veszem a szabadkai írástudó hagyatékát.

Felütöm a kockás irkát, első két lap kitépve.

Az ötödik oldalon, az első ép lapon, olvasni kezdem a graffittal rött szálkás sorokat.

4.

Városunkat szerették meglátogatni uralkodók, kormányzók, helytartók, elnökök meg mindenféle hatalmakat gyakorlók. Némelyek ilyen joga isten kegyelméből, némelyeknek meg a népfelség akaratából fakadt. Legalábbis ezt tölcserézték az alattvalók fejébe az arra hivatottak. Az alattvalók feje mindig üres, s azt mindig fentről csurgatják tele megfelelő folyadékkal.

Történt egyszer, hogy az ország első embere látogatott el a poros-álmos városba, amelynek borissza lakóját, ha elfeledkezett volna magáról, föl-fölbresztették fölsőbb régiókból megjelent látogatók, hogy lelkesebben, serényebben öngigazgassa szocializmusát; leült a nagy ember a szecessziós torony alatti zöld terembe, egy tölgyfából készült faragott székbe, meghallgatta hajbókoló, mosolyképű alattvalói összevont kurta beszámolóját, s amikor kitakarodtak a párttitkárok, az üzemek igazgatói meg más csepűrágók, megkérdezte a vendéglátó városelnököt, mondd, elvtársam, él itt közöttetek egy Szilveszter Szilveszter nevű egyén?

A városelnök lélegzete elakadt. Hónapok óta készült már ország legnagyobb fiának fogadására, és bevágott mindenféle politikai brosúrát meg a népfelszabadító háború főbb mozzanatairól is reneteteget; vagy hat tanár gyúrta, csurgatta belé a tudományt, hogy mindenről tudjon, ha éppen úgy hozná a beszéd sora, mert vendége egy világhírű győzedelmes partizánvezér, aki akkorra megjárta már Amerikát is meg a Szovjetuniót is, sőt Kínát is, és mindenütt nagy pompával fogadták, az ilyen ember csakis proletárforradalmi fennkölt tartalmakról értekezhet. A felkészítő tanárok mindent megtettek, izzadtak, szegények, de leginkább az ideg-összeroppanáshoz álltak közel, mert nem intézhették megszokott módjukon és gyakorlatuk szerint ezt a tanítást: itt a rossz osztályzatot csak a tanár kaphatta. A látogatás napját megelőzően vagy két napon át ismételtetett a városelnök, izzadt, félt, mindene remegett, mert úgy érezte, nem tud semmit. Szidta és fenyegette felkészítőit, lehültyezte őket. Azok csak hallgattak,

lehajtott fejfel túrték a város első emberének pocskondizázásait. A látogatást megelőző nap estéjén a városelnök magához rendelte mind a hat tanárt, akik azt hitték, most jön a köszönet, talán valami jutalom is, de felettébb naivak voltak. Olyan letolást kaptak, amilyet soha életükben, s a városelnök tanári képességeiket is megkérdőjelezte. Ordított rájuk, durva szakvakat vagdosott a fejükhöz, fenyegetőzött, és nyíltan bevallotta, hogy hiába volt a renetek felkészülés, ő nem tud semmit. A tanárok lehajtott fejfel túrték a jégverést, s miután a városelnök buldogjaival kidobatta őket, búsan botorkáltak le a lépcsőkön, el az Elzába, egy palicsi rizlingre. Szóttlanul kóstolgatták a nedűt, végül a legöregebb, akinek alig volt néhány éve a nyugdíjazásáig, talán ezért is nem ijedt meg annyira, mint a többiek, köhintett egyet-kettőt, s halkan megjegyezte, az ilyen szarháziakat én azonnal kirotálom, menten bezúgatom, ha kell többször is, megjámborodásukig. De hát ezt a párt helyezte magas polcra, ez azt hiszi, mindent elérhet. A tudományt tanulás nélkül.

Marhaság az egész, sóhajtott a legfiatalabb. Nem is marhaság, marhaszar. Az! Ezen csúszom el. Egy ilyen tehenlépényen! Még ő vágja az én fejemhez, hogy nem tudok semmit. Csak azért is doktorálni fogok! (Meg is tette hamarosan, aztán egyetemi tanár lett, majd az Akadémia levelező, később meg rendes tagja.) De hát ő azt sem tudja, mi az, tudományok doktora!

A harmadik, akinek cinóberes orra volt, s diákjai pontosan tudták róla, hány liter borra regisztrálták a jókedvét, azt dűnyyögte, lópi-kula, cintányér, kócmadzag, hitvány bér, kösse fel magát a hülye seggfej, én meg kérek még egy litert! Kedves kollégáim, borban az igazság, borban a vigasz!

Úgy esett, hogy midannyian hozattak szépen egy-egy kört, teljesen megnyugodtak, még meg is lapogatták egymást vállát, lapoc-káját búcsúzásakor. – Gyerünk haza, pihenni, holnap ki kell vezetnünk a diákokat az utak mellé, integettünk majd az államelnöknek, örüljön csak, mennyire szeretjük!

Kedves Olvasó Tanulók!

Az „átkos komcsi világba”, vagyis a szocializmus titoista korszakába (ami számotokra – hála az égenek! – már csak történelem) kalauzol bennünket **Balogh István** (1946) vajdasági író **Szilveszter Szilveszter** című, 2007-ben a Forum Könyvkiadó gondozásában megjelent regényének közölt részlete. Kicsit torokkaparó, ugyanakkor szarkasztikusan leleplező szöveg a megjelenített kor visszasságairól, bornírtságáról (durva műveletlenségéről). Akár anekdotikus alakzatként is felfoghatjuk, hiszen az elnök látogatásának története a kisformát teremtő fordulattal ér véget. A politikai eszmecserére felkészülni képtelen, ostoba és gyáva városelnök magasröptű eszmei vita helyett egy szokványos kérdéssel szembesül: egy ismerőséről érdeklődik csupán az államelnök.

Leveleket is kaptam töletek. Beszámolót olvasmányélményeitekéről, nem is keveset. Írtak **Doroszlórlól** és **Bácskertesről** is olvasó tanulók. Nekem nagyon szimpatikus **Hegedűs Tímea** mindent befogadó olvasói mgatartása, ahogy – persze tévelyegve az irodalomértés útvesztőiben – megpróbál egy-egy mozzanatot értelmezni, s az olvasottakhoz hasonló történeteket saját környezetében felfedezni. Csépe Imre, Aaron Blumm és Vig Rudolf prózaszövegeit értelmezte, amelyek idei 1–2-es számunkban láttak napvilágot. Persze Tímea olvasói – bájos! – naivitása is beszédes jelenség, nem elsősorban a doroszlói, hanem általában a mai irodalomoktatás és -értés mibenlétére, milyenségére is utal. Mert számára is az a jó és megközelíthető szöveg, amely „szép”, és „szépen leírja” benne az író a dolgokat. Másik elterjedt közhelye irodalomértésünknek, hogy az irodalom nevel, vagyis okvetlenül didaktikus céloknak kell megfeleljen – holott a direkt nevelési célzat nem értékalkotó mozzanat, sőt, legtöbbször épp ellentétes előjellel rendelkezik a szövegben, lerontja azt. A jó irodalom direktség helyett az áttételesség, a finom árnyaltság eszközeivel ér el hatást ilyen téren. Azért mondom mindezt, mert Tímea is a tanuláskeresés szemszögéből próbálja meg értelmezni Aaron Blumm A dombosi Misztiksz című szövegét, csakhogy ez nem

megy. Ez a szöveg ellenáll egy ilyen megközelítésnek. „Nekem ez a történet egy kicsit furcsa, mert nagyon lenéző dolgokat ír Csépe Imréről. Én azt gondolom, hogy az író azt szeretné mondani e szöveg által, hogy értelmetlen, fölösleges dolog kocsmába járni és én ezzel egyet is értek” – írja. Természetes, hogy 5–6 év didaktikus alapú irodalomtanulás után egy ilyen szöveg nehéz és furcsa. A kocsmázásról szól. S még véletlenül sem elítélő hangsúllyal. Nem lehet azonban, hogy ez a groteszk kép sokkal többet ér és erőteljesebb, mintha elkezdene papolni az elbeszélő, hogy milyen káros a kocsmázás? S „lenézően” ír Csépe Imréről. Igen, sőt gúnyolódik. De igaza van.

A múlt hetekben találkoztam Németh István íróval. S nagyon megszidott a Misztiksz-szöveg miatt. Hogy ilyent egy ifjúsági lapban nem szabad! Ilyen Csépe-képpel szembesíteni a gyerekeket! Nyilván e kérdésben sohasem fogunk egyetérteni. Én azt mondom, a jó irodalomért és a rossz ellenében mindent lehet és meg kell tenni. Viszont magát, Németh Istvánt annyira tisztellem és szeretem, hogy tőle még „kikapni” is megtiszteltetés.

Bácskertesről **Molnár László**, **Lovász Tibor**, **Fridrik Boglárka**, **Molnár Keri István** és **Molnár Marika** írt. Ők Jódal Rózsa Figyellek, világ! című regényének részletét olvasták, vagyis a Hadaró Jutka-történetet. Nagyon tetszett nekik a szöveg, sőt Molnár Keri István arról ír, hogy mennyire felcsigázta a történet, jó volna olvasni a folytatását; közöljük-e? Nagyon örülök érdeklődéseiteknek, de a rovat nem közöl regényeket folytatásban (képzeld el meddig tartana, amíg egy nagyregényt leközlőnk! pl. a Háború és békét Tolsztojtól!), hiszen épp az a célja, hogy az önálló olvasás és könyvgyűjtés igényét fokozza, fejlessze!

Köszönöm leveleiteket és a jutalom sem marad el! Könyvjutalmat kap **Hegedűs Tímea** és **Molnár Keri István**.

Bence Erika

5.

Az államelnök meg forradalmi beszélgetés helyett, tudjuk, megkérdezte a városelnököt, él-e errefelé egy Szilveszter Szilveszter nevezetű honpolgár?

A városelnök az ország más részéből került ide, felmenői lojalitásából kifolyólag, nem is ismert igazán senkit a tősgyökeresek közül, csak a saját alattvalóit, javarészt szintén kolonizáltakat, akikről azt hitte, hogy szívvel-lélekkel támogatják őt, s nem tudta, hogy a háta mögött egyesek leginkább beképzelt balfasznak becézgetik. Szerencséjére egy vén pincér, akit a szállodából rendeltek ide, mert annak idején, amikor őfelsége erre járt, Sándor királynak is tányérváltója volt, tehát biztosan tudott viselkedni ilyen fennkölt helyzetekben is, meghallotta a furcsa nevet, s míg a kávé telt, az államelnök fülébe lehelte, a temetkezési vállalkozóra gondol, elnök úr?

Az államelnök megörült, nem is regisztrálta az eretnek megszólítást, megragadta a vén

pincér fehér zubbonyának ujját, magához húzta. – Tudsz róla valamit? – A vén pincér azt mondta, ismertem őt, de a felszabadulás óta nem láttam. Itt élt negyvennégy végéig, ez biztos, de azóta eltűnt. A Funerót, így hívták a vállalatát, valami N. nevű partizántiszt államosította, de azt nem tudom, hogyan zajlott az egész. – Az államelnök leültette maga mellé a vén pincért, elfordult a városelnöktől, s hallgatta a beszámolót. Lassan megtudta, hogy Szilveszter Szilveszter felesége túlélte a világegést, de talán esztendeje már, meghalt. Fia is volt, vagy meg is van még, viszont ő még a háború előtt külföldre távozott. – Ismertem azt a fiút, tizenhárom-tizennégy éves lehetett, amikor találkoztam vele, mondta az államelnök. A vén pincérnek elfogyott a mondanivalója, zavarban volt, nem tudta, felállhat-e, neki most hoznia kéne az italt, a messze földön is híres helyi specialitást, a palicsi barackpálinkát, de csak ujjait szorongatta, mint a kisfiúk, és hallgatott. A helyzetet a szállodaigazgató oldotta meg, legcsinosabb pincérnője vitt kóstolót a

palicsi barackból, s a vén pincér elé is poharat tett. (Élete végéig ezt mesélgette aztán a vén pincér, mint legnagyobb eseményt hosszú életében. – Együtt pálinkáztam Titóval! – És senki nem hitt neki.) Az államelnök viszont csak a vénemberrel koccinott, egészségünkre, kurjantotta, egyetlen hajtókára kiitta. Illet volna megdicsérni a nedűt, hogy jó, de az államelnök kirúgta maga alól a gyönyörű, faragott széket, nyolc ilyen szék állott a kerek faragott tárgyalóasztal körül, és megsimította gondosan festett haját. A kirúgott szék robajára újabb testőrök léptek a terembe, ketten az államelnök mellé álltak. – Szilveszter Szilveszterről számoljatok be nekem! – parancsolt a városelnöknek az ország első embere. Tudni akarom, mi lett vele! Ő egy igazi hős. – És elviharzott a nagy ember, a vén pincér ülve maradt, a városelnök elkésvé talpra ugrott, iramodott volna a kíséret után, de a testőrök közrefogták a legendás népzéért, a város első embere a folyosóra sem léphetett ki, mert ott szorongtak a kisebb-nagyobb párttitkárok, tapsoltak meg éljeneztek.

Asus Eee PC – meggyőző minilaptop

Ugy tűnik, minden évre jut egy mini-PC-s próbálkozás. A tavalyi CeBIT-en mutatkozott be az UMPC (Ultra-Mobile PC). Nem voltunk elragadtatva tőle, igazából nem tudtuk hova tenni, és túl drágán is adták. A legutóbbi Computexen sokkal érdekesebb koncepcióról lebbentette fel a fátylat az Asus. Az Intellel karöltve egy notebook megjelenésű, de annál jóval kisebb kommunikációs eszközt prezentált, az Eee PC-t. Három E betűje az „Easy to learn, Easy to work, Easy to play” szlogenre utal, tehát könnyű vele tanulni, dolgozni, játszani.

Az Asus 2008-ban csak Eee PC-ből hárommilliót tervez teríteni világszerte. Az Eee PC-t először a 2007-es Computexen mutatta be a nagyközönségnek Jonney Shih, az Asus elnöke vezérigazgatója és Sean Maloney Intel-alelnök. Az apró PC-vel – mely tudását és teljesítményét tekintve többnyire a legolcsóbb noteszgépekhez képest is alulmarad – akár vezeték nélküli hálózati kapcsolaton keresztül is lehet internetezni, e-maileket fogadni és küldeni, chatelni, valamint szöveget szerkeszteni. A gép mindezen túl természetesen médialejátszóként is beválhat majd, a lehetőségeknek csak az operációs rendszer (egy Linux-disztribúció), a programkörnyezet, valamint a hardver szabhat eltérő mértékben határokat.

Szinte azonnal a figyelem középpontjába került a picike gép. Kiderült, hogy először Linux operációs rendszerrel és flashalapú tárolóval érkezik, ráadásul nagyon olcsón mérik majd, tehát ideális lehet azoknak, akik kicsi, olcsó és nem fölöslegesen erős számítógépszerűségre vágyanak.

Bár hivatalosan már nem használják a 7 hüvelykes kijelzőre utaló 701-es modellszámot, a mellékelt dokumentációban és a gépecske hátán is az szerepel, nem pedig az SSD (nemrég írtunk ezekről!) merevlemez méretét megadó 2 GB, 4 GB vagy 8 GB (hamarosan 16 és 32 GB-s változat is kapható lesz). Mondani sem kell, hogy az első Eee PC sikkesen fehér. Első ránézésre csak

a 7 colos kijelző vastag, fekete kerete volt kissé zavaró. Egy 10 hüvelykes panel esztétikusabban kitöltene a teret, de akkor máshova kellene költöztetni a monitor melletti hangszórókat.

Mekkora is valójában az Eee PC? Kicsi, nagyon kicsi. Alapterülete 225×164 mm, tehát alig nagyobb egy A5-ös jegyzetfüzetnél. Kinyitva elég viccesen hat egy normál, 15,4 hüvelykes kijelzőjű notebook mellett, de az átlagos szubnotebookoknál is lényegesen kisebb. Tömege 920 gramm, tehát egy százassal nehezebb az Asus R2H UMPC-nél.

Elöl 21,5, hátul 35 mm vastag, szóval ez a paramétere nem túl eget rengető, de valahol csak el kell férnie a processzornak, chipkészletnek, memóriának és egyéb alkatrészeknek. Ahogy a képen is látszik, enyhén előrefelé lejt az Eee PC, így kényelmesebb gépelési pozíciót nyújt.

Nem sok csatlakozó fér a kis géptestre, ráadásul az elejét nem rondították el különböző aljzatokkal. Az egyik oldalon Ethernet csatlakozót, majd a modem vakablakát, egy USB-t, kis szellőzőrostélyt és az audiókonnektorokat találjuk. A másikra jutott a Kensington zár és a VGA-csatlakozó, kicsivel távolabb sorakozik még két USB, végül egy SD/MMC kártyaolvasó.

Hátulra csak az akkumulátor fér, valamint a tápcsatlakozó. Ezzel a kialakítással talán majd

nagyobb telepeket is köthetünk az Eee PC-re, bár az Asus egyelőre nem jelezte, hogy növelné a kapacitást. Jelenleg 4 cellás, 4400 mAh-s vagy 5200 mAh-s akkumulátorral kapható az Eee PC.

Az Asus picike gépe bizonyára nem a formatervezésével fogja levenni a lábukról a vásárlókat, az Eee PC alkotói ettől függetlenül egy teljesen vállalható dizájnt álmodtak meg a szerkezetnek. Kifejezetten öröm volt látni, hogy az összeszerelés minőségét és az anyagfelhasználást tekintve sem érhető tetten az olcsóság; a burkolat stabil, az illesztések jók, a kijelző zsanérja nem lötyög. Ami a sokak számára bizonyára komoly jelentőséggel bíró külső tulajdonságot, a szint illeti, tudomásunk szerint a kissé komorabb, fekete változat kerül majd a boltokba, de egyáltalán nem lennének meglepve, ha az Asus később rózsaszín, sárga, kék, vörös stb. színekben is elérhetővé tenné az Eee PC-t.

A korábbi mini-PC-kkel éppen az volt a bajunk, hogy meglehetősen nehézkesen tudunk adatot táplálni bele, vagyis gépelni rajta. Jó dolog az érintésérzékeny kijelző meg a kézírásfelismerés, de hatékonyságuk egyelőre még nagyon távol áll a klasszikus billentyűzetes beviteltől. Nos, az Eee PC billentyűzete használható, ráadásul elég jól. A gombok ugyan kisebbek, mint a normál notebookoknál, de nem olyan aprók, mint egyes ultraminiken, pláne okos telefonokon. Némi gyakorlással tízujjas gépelésre is tökéletesen alkalmas az Eee PC. Egyszóval: remeknek ígérkező kis gép, máris hiánycikké vált világszerte!

És még egy jó hír: északi szomszédainknál honosított szoftverrel és magyar billentyűzettel árusítják majd! Az pedig nincs már olyan messze tőlünk, mint Amerika vagy Hong Kong...

Gyönyörű a parlament és a hozzá vezető sugárút

Émlékszik még valaki arra a régi viccre, az 1977-es bukaresti földrengés idejéből? Egy mondat mindössze, olyan hírügynökségi hírféle: „A földrengés meglátogatta a Ceausescu-sújtotta vidékeket.”

Nos, nemrég alkalmam nyílt ellátogatni Bukarestbe, a szomszédos és baráti Román Köztársaság fővárosába. Bevallom, a kíváncsiság hajtott, hiszen Partiumban, Erdélyben, Székelyföldön, de még a Gyimesben is jártam már, sok helyre vissza-visszatértem (jó néhány romániai magyar és román barátom is van), de Brassónál délebbre, a valóban románlakta Romániában még nem jártam soha. Azaz de hogy is nem: 1982-ben jártam még egyszer Turnu Severinben, de azt az élményt valóban igyekszem elfelejteni. A magyar tévén, magyar hírekben, magyarországi ismerősöktől erről az „ismeretlen Romániáról” nem sokat, még kevesebb jót hallani. Hazai sajtónkból, rádióinkból semmit, tévénkől meg még annyit sem tudok meg, hiszen ez utóbbit legjobb akaratom ellenére sem látom, mivel a Fruška gora egy teljesen letakart völgyében lakom. Kíváncsi voltam tehát, és kihasználtam a lehetőséget, amikor – meghívásra – alkalmam nyílt elutazni Bukarestbe.

De hogyan lehet oda egyáltalán eljutni? Repülővel bizonyára, de a téli repülésekkel (kód, járatlemondások, repülőtér-lezárás a leszálló gép orra előtt) már van némi rossz tapasztalatom. Autóval épeszű ember ilyenkor nem indul el ezer kilométeres, nagyrészt hegyvidéki útra. Marad tehát a vonat. Újvidék–Belgrád–Versec–Temesvár–Karánsebes–Orsova–Turnu Severin (ez utóbbi ezúttal kimaradt az „élménytárból”) – Craiova–Rosiori de Verde–Bukarest. Délnek, északkeletnek, keletnek, délnek, keletnek, igen kacskaringósan, egész hegyvonulatokat megkerülve. Indulás vasárnap délből, érkezés hétfőn hajnalban, ezer kilométeren alig fél óra késéssel! A román vonatok zöme nem szép, viszont ijesztő sebességgel robognak a szerelvények a nem mindenütt kifogástalan sínpályán...

Nagyvárad barátaim egy órával utánam érkeznek, a meleg váróteremben üldögélve és a helyi folklór átvonuló példányaikat tanulmányozva gyorsan eltelik az idő. Utazó munkások, paraszt bácsikák, falusi nagymenők, olyan helyi sheriff-félék, melegedni-aludni próbáló csövesek (ezeket azonban negyedóránként elzavarja a rendész – mert itt ilyen is van –, akinek utasításait komolyan is veszik az érintettek).

Könnyen megtaláljuk a Magyar Kulturális Intézetet a Batistei utcában, szinte a központban van. Már útközben föltűnik az építészeti káosz: gyönyörű nyolcemeletes tükörkrómácel bankpalota emelkedik ki a palicsi villákra hasonlító földszintes-egyemeletes házak és kisebb (egykor nyilván nagypolgári) paloták közül, szűk, zsúfolt utcák, meg is állapítom: Bukarest közlekedése egy óriási, összefüggő dugó. A hétfői napunk A világban élő román és magyar fotóművészek második nemzetközi szalonja című fotókiállítás felszerelésével, majd az ünnepélyes megnyitóval (meglepő, milyen sok ember érdekel itt az ilyesmi) telik el, és egy remek babgulyás-vacsorával végződik. A paszuly a románoknál egyes számú nemzeti eledel, és valóban finoman készítik el. Engem a lesütött tetovác babra emlékeztetett, amit néha itthon is készítünk, kolbászkarikákkal vagy füstölt csülökkel.

Aztán másnap a nyakunkba vettük a várost. Az első, ami föltűnt, hogy rengeteg a régebbi, talán 80–100 évvel ezelőtti – egykor nyilván igen szép – épület, amit nem lagnak, ablakai beverve, a vakolat hullik, a tető beázik, egyértelmű-

Kátyúk és Champs-Elysées

Kábeldzsungel az Intercontinental előtt (és mindenütt)

Emlékmű: A demokrácia nulladik kilométere

Régi templom tükröződik a tükörüveg-falon

Egy a sok lakatlan ház közül

en gazdátlanok. Kiderül: ezeket az állam visszaadta egykori tulajdonosaiknak, illetve azok örökösének, aki aztán nem tudnak mit kezdeni a meglehetősen lepusztult épületekkel. Eladnák, de nincs rájuk vevő, saját erejükből nem tudják még fönttartani sem. Szomorú látványt nyújtanak, sajnos nem ritkák és nem is szépítik a várost...

Kierünk egy óriási térre, egyik oldalán az Állami Operettszínház, a másik oldalán gyönyörű, új szálloda. A multik itt is jelen vannak, de ugyanezen a téren emlékhely is van: a kommunista diktatúrát megdőntő népfelkelésnek állították. Mögötte egy tábla, olyan hirdetőfalféle, ide cédulákat akasztanak az emberek, ezekre leírják, mit lehetne még szebbé, jobbá tenni a román társadalomban. Sok a cédula, de elég kevés az olvasó. Amúgy, maga Románia egy nagyon szépen fejlődő, perspektív ország, csak Albániához hasonlóan (ott augusztusban jártam) az a problémája, hogy fejlődése eléggé rossz pozícióból, a teljes szegénységből és a gyöngelábakon álló szocialista gazdaságból indult. Vagyis: van még mit fejlődnie. De jók az esélyei: vannak hegyei és bányái, termő búzaföldjei, nagy folyói, tengere, akár az egykori Jugoszláviának. Csak Románia valahogy jobb irányba indult: már egy éve tagja az Európai Uniónak, se szeri, se száma a nagy befektetéseknek. A gazdaság működik, s talán egy szép napon Bukarest rendbetételére is jut majd pénz. Mert jelenleg az óvárosi fő sétálóutca bokáig sáros és kátyús, a házak homlokzatait a nagyobb utcákon óriási reklámok takarják el, de a mellékutcákban látszik, hogy mállanak és omladoznak, az aluljárók randábbak, mint a szocializmus idejében bármikor is voltak. Koldusok untatják a kisszámú turistát, tíz éve tönkrement és szétlöpött mozgólépcsők meg póznákról csüngő kábelkötegek rondítják a városképet. Bizony, a turisták nem kíváncsiak egy ilyen városra.

Pedig szebb részei is vannak. Az annak idején nagy port felvert városrombolás és parlamentépítés eredménye ma Bukarest legszebb része: a párizsi Champs-Elysséest megszégyenítő szépségű sugárút mindkét oldalán rózsaszín kőburkolatú, izléses, egy stílusban, egy építésziroda keze alól kikerült néhányemeletes házakkal, többszörös fasorral, hat forgalmi sávval, széles sétányokkal. A sugárút végén, egy természetes dombon pedig a már klasszikussá vált szocreál palota: a román parlament monumentális épülete. Ami annak idején romániai munkások építettek, rendeztek be, romániai anyagból, romániai bútortal, felszereléssel és évekig családok ezrei éltek csupán ebből az egy építkezésből!

Nem Ceausescut sírják vissza (romániai magyar) vendéglátóim, de némi rezignáltsággal állapítják meg, hogy tizenhét évvel ezelőtt, amikor egyikük négy évig Bukarestben lakott, sokkal szebb, gondozottabb, rendezettebb volt a város. Most valahogy gazdátlanok tűnik szegény...

Lennert Géza

Lazító masszáz

Nyoma sincs a tavaszi fáradtságnak! Ez a gyakorlat könnyen és gyorsan felfrissíti a szemed. Lehetőség szerint egyenesen ülj, lazítsd el az arcizmaidat, és hunyd le a szemed. Most a mutatóujjad hegyét helyezd óvatosan a szemhéjad felső részére. A szemhéjadat enyhén húzd felfelé, és körkörös mozdulatokkal gyengéden masszírozd kb. két percig.

Le a töredezett hajvégekkel!

Hajad teljesen száraz és a szálak végei tönkrementek? Egy mozdulattal pillanatok alatt egészségessé varázsolhatod. A hajadból vékony tincseket válassz le és csavard össze. A letöredezett hajszálak így kilógnak majd, és könnyedén lenyisszanthatod őket. Ezt követően pedig egy kifejezetten igénybe vett hajra készített pakolást alkalmaz.

Filmtörténetek a „legelsők” tükrében

1962. Megelevenedik az első James Bond-kaland.

1963. Az excentrikus, pop artos Andy Warhol *Alvás* című filmje az első, amelyben egyetlen szereplő tűnik fel. A mű hatórás, s az az egyetlen szereplő ráadásul végigalussza az egészet.

1966. Az utópisztikus *Fahrenheit 451* az első filmalkotás, melynek főcímén egyetlen szereplő nevét sem tüntetik fel.

1968. Stanley Kubrick világhírű sciijében, a 2001 – Űrodüsszeiában először hangzik el egy melódia számítógépről.

1975. Az angol Ken Russell *Lisztomania* című zenés filmje használ először Dolby Stereo hangzást, ugyanakkor Stanley Kubrick *Barry Lyndon* című kosztümös filmjében először használnak reflektorok helyett természetes gyertyafényt.

(Folytatjuk)

A fény világa

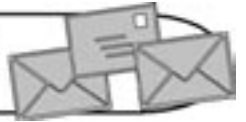
Legyen világosság” – hangzik el a Biblia szerint a teremtés első napján. A fénynek és a látási érzéknek a hangokhoz hasonlóan nagyon fontos szerepe van mindennapi életünkben. Bizonyára nem könnyű elhinni, de a hanghoz hasonlóan a fény is rezgés. Csak itt nem a levegő vagy valamely más anyag részecskéi végeznek rezgéseket, hanem az úgynevezett elektromágneses tér.

Míg a hang a világűrben anyag hiányában nem terjedhet, a fény igen, hiszen az elektromágneses hullámoknak, amilyenek a rádió- és televízió-műsorokat is közvetítik, terjedésükhöz nincs szükségük anyagra. A fény lényegében nem különbözik az említett számunkra láthatatlan rádióhullámoktól vagy a szintén láthatatlan röntgensugaraktól, csupán a rezgésszáma eltérő: az előzőeknél nagyobb, az utóbbiakénál pedig kisebb.

Milyen lenne a világ színek nélkül? Furcsa elképzelni. Az általunk ismert színek különböző rezgésszámú fénynek felelnek meg. A meg látható vörös fény másodpercenként kb. 400 billió rezgésszámú, az ibolyaszínű fény rezgése ennek kb. a kétszerese. A vörös fénynél kisebb rezgésszámú fényt infravörös vagy hőszugárzásnak nevezzük. Vannak olyan műszerek, amelyek tudják érzékelni ezeket, sőt fényképet is készítenek segítségükkel. Erre a természetben is találunk példákat. A kígyóknak rossz a látásuk, de azokat a hőszugárakat érzékelve, melyeket a melegvérű élőlények teste kibocsát, a sötétben is megtalálják zsákmányukat.

A fény terjedési sebessége a légüres térben a természetben előforduló, általunk ismert legnagyobb sebesség. Egyes mai repülőgépek már gyorsabbak a hangnál, de a Földet elhagyó űrhajó sebessége még a fénysebesség századrészét sem éri el. A fény tanulmányozásával számos érdekes természeti jelenségre lehet magyarázatot kapni.

S. L.

Főszerepben a szerelem

A hertelendyfalvi Testvériség-Egység iskolában már napokkal a szerelmesek napjának is nevezett Bálint-nap előtt megkezdődtek azok a tevékenységek, amelyekkel maga a szerelem került a figyelem középpontjába. A felsős magyar ajkú tanulók magyartanárjuk segédletével plakátokat készítették, amelyeket az iskola folyo-

sóján társaiknak is bemutattak. Persze az órán irodalmunk nagyjainak szerelmes verseiből is elhangzott egy ötletes válogatás. Az egész iskolára kiterjedő mozgalom során megválasztották a legszébb barátnőt, illetve barátot is. A képen Margita a készülőfélben lévő alkalmi táblával.

Martinek Jóna Natália

A zombori kiállításon

Január utolsó vasárnapján először mentem Zomborba galamb- és díszállat-kiállításra. Nagyon korán keltünk. Az út hosszú volt. Amikor odaértünk meglepődtem, hogy mennyi ember és apró állat van egy helyen. Mi is vittünk portékát eladni. Apa galambokat, anya krédlikakast, a nővérem, a húgom és én meg hullámos papagájokat. Nekünk szerencsésen kezdődött a vásár: ahogy odaértünk, rögtön akadt vevőnk a papagájokra. El is adtuk őket. Anyával elindultunk szétnézni. Sok szép állatot láttunk, mint például vadászgőryent, sokfajta galambot, japánfűrjet, pávákat, mindenféle kiskutyát, papagájokat, libákat, díszkacsákat, hattyút, aranyfácánt, törpekecskét, többfajta nyulat és még sok-sok állatot. Olyant is, amilyent még soha nem láttam. Egész nap ott voltunk

és árultuk a portékánkat. Apa közben el is adott, meg cserélt is galambot, többek között egy nyúlért és másfajta galambért. Történt a kiállításon egy szép eset. Miközben apa, a nővérem, a húgom és én sétálgattunk, egy bácsi megengedte, hogy megsimogassuk a nyuszikat. Végül a simogatás helyett nekünk ajándékozta. Természetesen mi gyerekek nagyon megörültünk, és nagyon szépen megköszöntük az ajándékot. Múlt az idő, és elérkezett a pillanat, amikor elindultunk haza. Nagyon szép nap volt. A szüleinkkel megbeszéltük, hogy jövőre is elviszünk bennünket, ha jó idő lesz. Ilyen sok szép apró állatot még nem láttam egy helyen, de örülök, hogy most sikerült.

**Csabai Natália, 2. osztály
Tömörkény István iskola, Kevi**

A teke világa

A teke könnyű sportnak tűnik, de sok Aerőfeszítést igényel. A tekét ésszel játsszák. Hogy jó tekéző legyél, nem elég edzened, szeretned kell e sportot. Az avatatlanként nem sokat tudnak a tekéről, talán azt sem, hogy Cseh Iván és Zavarkó Vilmos világbajnokok ebben a sportban.

Nekem megadatott az a szerencse, hogy egy vérbeli tekézővel járjak egy osztályba. Ernyesi Róbert vidám természetű, kiegyensúlyozott és jó barát. A beszélgetésünket megelőző hétvégén (január 2-án) második helyezést ért el a vajdasági bajnokságon.

– Mikor vettél először kuglit a kezedbe?

– Talán negyedikes lehettem, amikor kipróbáltam, és azonnal megtetszett. Ekkor kezdtem edzeni.

– Úgy tudom, hogy a családotban nem te vagy az egyetlen tekéző. Anyukád benne van a női csapatban.

– Igen, így van, ez nálunk már talán családi hagyomány, hiszen már az ótatám is tekézett. Így generációról generációra szállt a sport szeretete. Most rajta a sor, hogy megmutassam, mit tudok.

– Sokat edzel?

– Háromszor hetente. Hétvégénként mindig van egy meccs. Ez alkalmat ad utazásokra is. Jártam már Belgárdban, Magyarokán és Verbászson is.

– És a sulid?

– A tanulásra mindig találom időt. A szabad időmet is feláldozom, ha kell. Érdekel a matek, talán egyszer tanár leszek.

– Milyen versenyeken vettél részt?

– Egyénileg vajdaságin, csapatban országosan. A hétvégi győzelem nagy lépés előre, hiszen bekerültem a válogatott csapatba. Ha továbbra is jól játszom, eljuthatok Zadarba a világupára.

– Milyennek látod a teke helyzetét kisvárosunkban, Törökbecsben?

– Annak ellenére, hogy sokan foglalkoznak e sporttal, nincs elég támogatónk. Sokszor magunknak kell fizetni az útiköltséget. Remélem, ez megváltozik a jövőben.

Mire utolsó kérdésem is feltettem, osztálytársaink szoros gyűrűt fontak körénk. Észre sem vettük, hogy már becsöngették, és tanárnónk belépett a tanterembe. Látva buzgó beszélgetésünket és ismerve Robi képességeit, csupán ennyit mondott:

– Tudod, egyszer még büszke lesz rád az iskola.

**Az interjút készítette Bajgó Roland,
a bevezetőt írta Ernyesi Róbert,
7. osztály, Miloje Čiplić iskola, Törökbecs**

Egy kihalóban lévő szakma

Az utam dédanyámhoz vezetett. Ha valaki, akkor ő tud mesélni régi foglalkozásokról. Bizony nem csalódtam. Éber szemekkel és fülekkel figyeltem beszédét.

– Drága kisfiam, a te üköregapád szakmája ma már nagyon régi és elfelejtett szakma. Ritka az az ember, aki ma kosárfonással és ciroksöprű-készítéssel foglalkozik. Az én apám udvara tele volt cirokkal. Abból készítette a seprűt. Ugyanígy vesszője is volt, amiből nagy szalmahordó kosarakat font. Kivitte őket a piacra és eladta. A földművelés mellett ezt is csinálta, és szépen jövedelmezett. Mikor kicsi voltam, néha kaptam is a vesszővel, de talán meg is érdemeltem. Különben is édesapám szigorú ember volt. Ha dolgozott, senki sem szólhatott hozzája. Munkája tökéletes volt és mindenki megbecsülte ezért. Kosarunk és seprőnk mindig volt.

Ekkor elnevette magát a dédi, majd egy könnyesepp csillant meg a szemében. Én még kérdezni szerettem volna valamit, de e meghitt pillanat torkomra forrasztotta a szót. Nem szóltam, hanem gondolatban visszautaztam a régi időkbe. Az ablakon kinézve láttam, hogy a tél végi nap már elmúlóban van. Esteledett.

**Krompity Alen, 7. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecs**

Mentsük meg a fákat, madarakat, folyókat!

Sok ember nem veszi figyelembe, hogy mennyire veszélyezteteti környezetét azzal, ha eldobja a hulladékot. Nem gondol a következményekre. A fák sok utcát, kertet tesznek széppé. Élőhelyet biztosítanak az állatoknak és oxigént termelnek. De ezt sokan nem becsülik, és pusztítják, kivágják őket. Tűzfának vagy éppen bútorok készítésére használják fel. Egyrészt ez jó dolog is, mivel megvéd minket a hidegtől és van mivel berendeznünk a házakat. A gyárak kéményéből mérgező füst árad, és ennek hatására a növények elhervadnak. Mi lenne, ha egy cseppet sem foglalkoznánk a környezetünkkel? Erre könnyű a válasz: mindenhol szemét lenne, a folyók piszkosok lennének. De hála istennek, vannak olyan emberek, akik törődnek ezzel, összejönnek és csoportosan eltakarítják a szemetet, felsöprik az utcákat, új növényeket és fákat ültetnek el. Ezt én nagyon becsülöm.

Egyszer az iskolából hazafelé mentem, vásároltam egy csokit. Ahogy kibontottam, a papírját el is dobtam.

– Miért dobtad el? Tudod, milyen sokat segítenél azzal, ha ezt a szemetet most felvennéd és bedobnád a hulladékgyűjtőbe? – szolt rám egy öreg néni. Visszafordultam és felvettem a papírt. Úgy éreztem, valami jót cselekedtem. Azóta odafigyelek, hogy ne szemeteljek az utcán. A tévében sok reklámot látunk az újrahasznosítással kapcsolatban. Szerintem ez nagyon hasznos dolog és csak szervezés kérdése az egész. De nemcsak ez a gond, hanem a madarak védelme is. Sokan lelővik vagy megfosztják az élőhelyüktől őket. Ne is beszéljünk a folyókról, amelyekben régebben fürödni lehetett, most pedig piszkosak és nincs bennük hal.

Saját magunkat veszélyeztetjük, ha nem vigyázunk a környezetünkre. Szerencsére ezt mind többen felismerik, és tesznek is valamit a természetvédelem érdekében.

**Hodik Rita, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Gondoltad volna?

Most a tippelőkészségedet teheted próbára: Van itt egy kis fizika, némi matematika, földrajz, biológia, miegymás... Kezdődhet a játék?

- 1. Körülbelül hány hajóroncs hever a világ óceánjainak mélyén?**
 - a) 50 ezer
 - b) 250 ezer
 - c) 900 ezer
 - d) 3 millió
- 2. A világ legkönnyebb, amerikai tudósok által előállított habanyaga hányszor nehezebb a levegőnél?**
 - a) Kétszer
 - b) Két és félszer
 - c) Háromszor
 - d) Három és félszer
- 3. Mikor használták először a lyukkamerát (camera obscura)?**
 - a) A 17. században
 - b) A 18. században
 - c) A 19. század elején
 - d) A 19. század végén
- 4. Egy elektromos angolna akár hány voltos kisülést is képes produkálni?**
 - a) 400 V
 - b) 600 V
 - c) 750 V
 - d) 900 V
- 5. Az ősmagyarok 10 másodperc alatt hány nyílveszőt tudtak célba juttatni vágta közben?**
 - a) Ötöt
 - b) Hetet
 - c) Nyolcat
 - d) Tízet
- 6. Mikor jelent meg az első angol napilap?**
 - a) 1640-ben
 - b) 1738-ban
 - c) 1789-ben
 - d) 1702-ben
- 7. Kik voltak az elsők, akik eltemették a halottaikat?**
 - a) A Homo erectus
 - b) A neandervölgyi ember
 - c) A mezopotámiaiak
 - d) A kínaiak
- 8. Hány gőzgép működött Magyarországon 1852-ben?**
 - a) Tizennégy
 - b) Százkilenc
 - c) Nyolcvanhat
 - d) Háromszáztizenhét
- 9. Hány pandamedve él ma a világon?**
 - a) Kettőszázötven
 - b) Ezerkettőszáz
 - c) Négyezerhatszáz
 - d) Kilencezerháromszáz
- 10. Hogyan nevezték az oxigént két évszázaddal ezelőtt a magyar szakirodalomban?**
 - a) Savanyítószesz
 - b) Éltetősav
 - c) Vízbuborék
 - d) Légzőgáz

Most pedig nézzük, hogyan tippeltél!

A helyes válaszok:

1. d, 2. a, 3. a, 4. b, 5. b,
6. d, 7. b, 8. c, 9. b, 10. a

„Kedves Bizalmas sorok!

Nekem egy nagy problémám van. Tizenhárom éves vagyok. Sajnos nagyon pattanásos a bőröm, és ez elcsúfítja az arcom. Kérem, segítsen Bori Mária!

A másik gond az, hogy nincs fiúm. És szeretnék valakivel járni, de ronda az orrom. (Mint egy boszorkány, úgy nézek ki) Sajna! Mit tegyek?

©T. L. ”

Válasz:

Kedves T. L.!

Először is könyveld el magadban, hogy mindennek megvan a maga ideje, nem kell elsietni a dolgokat, vagy mindenáron akarni valamit, ami még ebben a pillanatban nem megy. Ne akarj minden áron járni valakivel, amikor még nem beszélsz szimpátiákról sem, vagy hogy tetszik-e egyáltalán valamelyik fiú a környezetben. Sőt, ha valamit nagyon akarunk, ez általában nem sikerül, vagy nem felel meg azoknak az elvárásainknak, amelyeket ezzel kapcsolatban kialakítottunk. (Ez lehetne Murphy törvénye is.

Tehát várd ki, hogy előbb legalább kölcsönös szimpátia jelenjen meg valakivel, és akkor gondolkodhatsz járásról ezzel a személlyel. Járásra meg akkor kerül sor, ha ezt mind a ketten akarjátok. Ne menj bele olyan kapcsolatba, amelyekben esetleg kihasználják azt, hogy éretlen és hiszékeny vagy még. Azért se, hogy a társaidnak megmutasd, hogy a vélt csúnyaságod ellenére is neked van valakid!

Ami a bőröd minőségét és az orrod formáját illeti, nem sokat segíthetünk ebben a pillanatban, hisz most, 13 évesen kezdődött az átalakulásod gyermekből felnőtté. Ezt összehasonlíthatjuk a lepke életével is: a bábból most bújki elő lassan, hosszadalmasan, sokszor fájdalmasan az egyszerű fehér, sárga, az érdekes kék színű vagy a tarka, vagy éppenséggel egzotikus óriási lepke. Neked is türelmesen ki kell várnod, hogy ez az átalakulás megtörténjen, hogy megláthassad, milyen lepke lettél. Ha felnőttkorodban sem leszel megelégedve önmagaddal, akkor majd gondolkodhatsz a további lépésekről. Amit ebben a pillanatban megtehetsz, hogy segíted ezt az átalakulást a helyes, egészséges étrenddel, rendszeres tornával, mozgással, sporttal. Azzal, hogy természetes anyagokból készült ruházatot hordasz, rendszeresen tisztálkodsz, és ha módod van rá, ellátogatsz bőrgyógyászhoz, kozmetikus szakemberhez, aki tanácsot ad a bőröd ápolásához. Hogy a belső énedet is ápolod sokat barátkozz, legyél közvetlen, derűs, vidám tini. Ne hagyj, hogy a mélabú, a mogorvaság, az elégedetlenség megcsúfítson. Ne a „fekete” szemüvegeden keresztül nézzed a világot és önmagadat!

Válasz az „Egy tinitől” jeligré

Kedves tini!

Az első pillanatban, amikor kézbe vettem a levélhalmazt, nagyon megörültem, de ahogy bontogatni kezdtem a borítékokat, elszállt az örömöm. Azt hiszem, már többször is hangoztattam a Jó Pajtás Bizalmas sorok rovatában, hogy postán keresztül nem levelezek! Választ csak a Bizalmas sorok rovaton keresztül kaphattok. Ha más fajta segítségre van szükséged neked vagy a szüleidnek, akkor más alapokra kell helyeznünk a tanácsadást. Ahogy a leveleidet olvastam, sok minden megfordult a fejemben:

P1. Ennek a lánynak nagy gondot jelent a sokkal idősebb fiú udvarlása, nem tud vele mit kezdeni.

Aztán, hogy valakit az osztályból meg akarnak viccelni, vagy esetleg kellemetlenséget okozni neki azzal, hogy a pszichológustól érkezzen levél az otthoni címére. Azt akarják, hogy a szülei is megtudják a dolgot és problémázzanak, hisz minden levélre a választ ugyanakkor a lánynak a címére kellene elküldeni. Meg az is, hogy valaki próbálgatta a levélírási stílusokat, így különböző hangnemből írt meg a levelet, azzal, hogy hozzáadott vala-

mit vagy elvett a problémák halmazából. Sőt az is, hogy van aki nem veszi komolyan és ki akarja csúfolni a rovatot. (Remélem nem erről van szó!)

De tekintsük át mégis a gondokat, és próbáljunk tanácsot adni!

Néhány tény, hogy könnyebben megértsük a helyzetet:

- a lány 14 múlt, de még nincs 15;
- nagyon kapós lányról van szó, mert idősebb fiatal emberek udvarolnak neki: egy 10 évvel idősebb, egy 8 évvel idősebb, azonkívül egy 5. osztályos fiú, meg annak a bátyja, aki 17 éves;
- van srác, aki ezek közül a barátnőnek is tetszik, de a fiút a barátnőt nem érdekli;
- az idősebb férfiak egyike szexet is kért tőle, a parkban fogdoszták egymást, és a férfi többször is a fenékre ütött, amíg ölelkeztek, nem tudja, hogy ez a romantikus szerelmi gesztusok közé tartozik-e;
- a szülei tiltják neki a fiúzást, de ő titokban találkozik velük;
- szeplős is;
- a szülei rövid túskefrizurára vágják a haját, mert csomókban hullik ki neki;

– azt kérdezi írhat-e a Jó Pajtás többi rovatába. A Lexikonba önmagáról, az Állatkirakatba, a Zenebonába, tesztet küldhet-e be.

Remélem a felvetett problémákat sikerült kiválogatnom!

Ami a sok érdeklődőt illeti, azt hiszem egy kicsit elkéstünk a tanáccsal, mert a legjobb lett volna, ha őket kihagyod az élményvilágodból. Akkor, amikor nyílt ajánlatot tetted, kerek perccel nem kellett volna nekik mondanod, hisz ajánlatukkal és viselkedésükkel kimutatták, hogy nem becsülnék téged, sem a fiatalosodat sem a tapasztalatlanságodat, és ki akarnak használni. Hogy emellett még büntetendő dolgot is tesznek, hisz te még kiskorú vagy, és ez amit veled tetted már a kiskorúak megrontásához tartozik.

Különböen is, ha ennyi fiú van a dologban, mint nálad, akkor legjobb szabadnak maradni, egészen addig, amíg meg nem jelenik egy olyan valaki az életedben, aki kitörli a látókörödből az összes többi. Ezzel kellene megélned majd azt a sok szépet, amit a szerelem hoz magával.

Ami a romantikát illeti, az ajándékok, a virágszál, szerelmes versek írása (vagy ajándékozása), a kézfogás, tánc érzelmes zenére stb. tartozik ide a durvaság, a fenékre ütés, ölelkezés közben nem ilyen gesztus. Azt hiszem, te is tudod, hogy fájdalmat okozni valakinek, általában nem jó dolog. Ha valaki élvez abban, hogy valakinek fájdalmat okozzon, azt a pszichiátriai szakirodalomban szadizmusnak nevezik, azt pedig, hogy ha valaki élvez, hogy fájdalmat okoznak neki, mazochizmusnak. Egyik sem tartozik a lelki egészség fogalomtárába. Ezért az ilyen dolgokból egy tizenévesnek ki kell maradnia, nem jó dolog, ha ilyen élményben van részük, mert örök életre meghatározhatják, megrontathatják az egészséges fejlődésüket. Nem jó dolog az sem, ha te bántalmazol fizikailag valakit, de az sem, ha téged bántalmaz valaki!

A szeplőiddel kapcsolatosan lapozd fel a Jó Pajtás korábbi számain, mert erről szoltunk már. A hajhullással kapcsolatban pedig bőrgyógyászhoz kellene fordulnod, mert nagy a valószínűsége, hogy valamilyen gombás fertőzés van a gondok hátterében, amit szakszerűen kell orvosolni. Ha kigyógyult a fejbőröd, akkor megbeszélheted a szüleiddel, hogy engedjék megnöveszteni a hajadat. Biztos vagyok benne, hogy nem tagadják majd meg a kérésedet.

Ami a Jó Pajtás rovatait illeti, minden rovatba írhat. Hogy megjelenik-e az írásod, az majd kiderül, ha megérkezik a munkád.

Hogyan csapta be a kakas a rókát?

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy öreganyó, akinek volt egy kakasa. Félszemű, csámpás és olyan kötekedő kakas volt, olyan izgága, amelyet még nem hordott a föld a hátán. A maga udvarában már nem volt kívül verekednie, így hát idegen udvarokba tört be. Ha meglátott egy kicsibét, megkergette, ha egy tyúkra vetette magát, csak úgy repkedtek széjjel a tollak. Ha pedig egy kakassal hozta össze a sors, akkor bizony az igazi kakasküzdelem szabályai szerint folyt a harc. A félszemű mindenkibe belekötött, de próbált volna csak valaki hozzányúlni! Ilyenkor teli torokból üvöltözni kezdett:

– Ne merészelj hozzám nyúlni! Nem a ti udvarotokban lakom! Nem a ti kakasotok vagyok, hanem az öreganyóé!

És hazasomfordált az anyó házába. Lassanként már az anyónak is elege lett a kakasból. Egy nap sem telt el úgy, hogy ne szaladt volna hozzá valamelyik szomszédasszony.

Az egyik így kiabált:

– Fékezd meg már a kakasodat! Majd' kikaparta a macskám szemét!

A másik meg így panaszkodott:

– Elkergette a kakasod a kotlóst a tojásokról!

A harmadik meg sírva fakadt:

– Átrepült a félszeműd, szétcsapott a csibéim között, feldöntötte a magos tálkájukat, szétfröcskölte a vizüket! Végül az anyó nem tűrte tovább, és így szólt a kakashoz:

– Hordd el magad! És soha többé be ne tedd a lábad az udvaromba!

Megsértődött a kakas:

– Jól van, el is mehetek! Azt hiszed, nem boldogulok nélküled?

S attól kezdve egyedül élt. Napközben sétafikált a faluban, főszedegette az elhullott gabonaszemeket, éjszaka pedig a szénakazalban hált. Egyszer hajnaltájban vadászni indult a róka.

Lát a mezőn egy szénakazlat, a kazalban pedig egy kakast. Megörült a róka, elkapta a kakast, s iszkolt vele az erdőbe, egyenest a rókalyukba. Eközben az anyó szomszédja éppen a földcsékjét szántotta. Látja ám: ott fut a róka, s szájában a kakas. Felkapott a szomszéd egy botot, és a róka után vetette magát.

– Dobod el azt a kakast! – kiabálta. – Dobod el azt a kakast! – Ekkor a ravasz kakas egyetlen maradék szemével a rókára sandított, és azt mondta neki:

– Miért tűröd ezt, te róka! Hiszen ez a paraszt a más dolgába üti az orrát! És nem is az ő kakasa vagyok, hanem az anyóé!

Fontolgatta a róka, hogy meg kellene állni, rászólni a parasztra, de aztán meggondolta magát, és továbbnyargalt. Az anyó szomszédja meg a nyomában.

– Add vissza, rozsdafarkú, azt a kakast! Add vissza!

A kakas sem nyugodhatott:

– Mi van veled, te róka? Szidalmaznak, te meg hallgatsz? Bizonyára rám, a más kakására fáj a foga!

Most már a róka türelme is elfogyott. Odafordult az anyó szomszédjához és rákiáltott:

– Miért nem hagysz békén? Miért avatkozol a mások dolgába, Hisz nem is a tiéd a kakas, hanem az anyóé! Először szerezz magadnak tyúkokat meg kakasokat, és csak azután pörölj velünk, becsületes rókákkal!

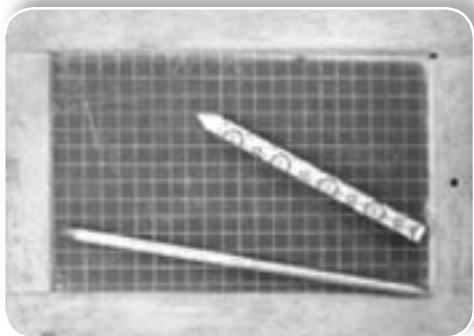
Úgy belelendült a róka, hogy nem bírta abbahagyni. Aztán eszébe jutott a kakas. Körülnézett, de a kakasnak bizony hült helye volt. Az emberek a mezőn csak nevettek:

– Ez aztán a kakas! Lám, bolondot csinált a rókából!

Megsértődött erre a róka! És megfogadta, hogy soha többé nem áll szóba az emberekkel. Azóta is, ha a róka meglát egy embert, eliszkol.

Lett népmese

Jankovics Mária illusztrációja

Ez ma már nem történhet meg

Valószínűleg hallottátok már, hogy dédszüleitek nem füzetet és ceruzát használtak az iskolában, amikor a betűvetést tanulták. Az ő tanszerük a palatábla volt, amire palavesszővel írtak. A táblához általában rögzítve volt egy kis darab szivacs vagy rongy, amivel, miután benedvezték, letörölhették a táblára írt csúnyára sikeredett betűket. A pala egyébként

könnyen lapokra szétváló, szürke kőzet. A tábla sötétszürke színű volt. A világos palából készített ceruza formájú rudacska volt a palavessző.

Nos, az alábbi eset akkoriban történhetett, amikor ezeket a tanszereket használták az iskolások:

Egy pöttöm kisgyerek megy hangos zokogással az utcán. Nagy, bőr hátitáskáján lóg a palatáblája. A gyermek mérhetetlen keservét látva megszólítja őt egy úr:

– Miért sírsz, fiacskám? Ki bántott?

A kisfiú akadozva feleli:

– A kutya...

– Mit csinált a kutya? Talán megharapott?

– Ne...he...he...hem.

– Rád ugrott?

– Ne...he...hem.

– Hát mit csinált?

Az öklömnyi kölyök kétségbeesetten potyogtatja palatáblájára a könnyeit, és görcsös sírással nyögi ki:

– A kutya le...nyalta a lec...ké...met.

Nem épp illatos trónterem

Napjainkban a higiénia mindkét nemnél alapvető követelmény, ám az 1500-as években a tisztálkodást egyenesen férfiatlan dolognak tartották. A királyi udvaroknál sem tartozott a testápolás a mindennapi teendők közé, a francia uralkodónak, XIII. Lajosnak például hat éves korában mosták meg először a lábát. Igaz, később fürdőszobát építtetett a kastélyába, de inkább csak látványosságként, mintsem valódi használatra. Utódja, XIV. Lajos egyszer meg is fürdött, bizonyára titokban, hacsak nem akart őse, III. Henrik sorsára jutni, akit azzal vádoltak, hogy férfiúhoz méltatlanul túl sokat ad magára, és kényeskedő piperkőcnek nevezték. Sok korabeli orvos egyenesen egészségtelennek tartotta a fürdést, a kellemetlen szagok elkendőzésére kölnivizet és émelyítő illatú parfümöket használtak.

Szólásmagyarázat

Port hint a szemébe

A kifejezés eredeti rételmében hajdan az ellenségnek szórtak port a szemébe. Párviadalban valamelyik harcos felkapott egy marék port, azt ellenfele szemébe szórta és utána nem volt nehéz legyőzni a látásától megfosztott embert. Ugyanezt megfigyelték az állatok világában is. Állítólag a róka homokot rúg az üldöző agár szeme közé, de előfordul, hogy marakodó farkasok is így zavarják meg ellenfeleiket. Szólásunk mai értelme: félrevezet, elbolondít...

Dobozok parádéja

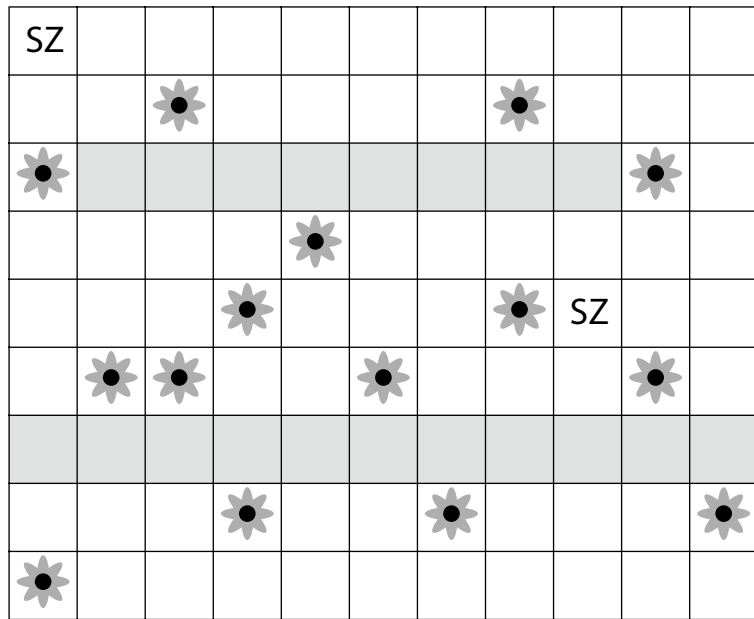

A múlt század nyolcvanas éveinek közepén még nagy szenzációnak számított néhány dobozos sör vagy üdítő. A nyugatot megjárt gyűjtőknek azonban

már akkor is szép számmal akadtak különleges fémdobozai. Amikor aztán nálunk is beindult az újfajta csomagolású italok forgalmazása, egyre többen kezdtek hódolni a dobozgyűjtés hobbijának. A választék sokkal nagyobb, mint gondolnánk. Sokan külföldi útjaikról még ma is dobozok tömkelegével térnek haza, hogy aztán

ittthon kedvükre csereberéljenek a többi gyűjtővel. Egyikük honlapot is indított az interneten, hogy szerzeményeit másoknak is bemutathassa, és hogy a hasonló hobbisták kedvelők megoszthassák egymással tapasztalataikat, gondolataikat, és néhány különleges darab gazdát cserélhessen. Talán köztetek is van dobozgyűjtő.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

– Elég a borralaló, Jean? – kérdezi a gróf az inasát.

– ...

A választ megtudod, ha berakod az itt lévő szavakat, betűcsoportokat a rácsba.

Kétbetűsek: ER, ÉJ, ÉO, HÓ, KÓ, OB, ÓL, SZÓ.

Hárombetűsek: AER, ALH, APÓ, ÁRA, BÓR, EÓL, IRT, JBO, RTA, SZÓL, ÚRÍ, ZÁP, YES.

Négybetűsek: ILZE, PARA, RUZÁ, VITA.

Ötbetűsek: ALHAT, BOTOD, PRÁGA, SZABÓ.

Hatbetűs: BÓRIKA.

Hétbetűsek: ALKALOM, MEMÓRIA.

Kilencbetűs: REGISZTRÁL.

Tízbetűs: SÍRDOGÁLÓS.

Tizenegybetűs: SZARVASMARHA.

Betűrejtvények

1	CS B E E	2	G LY E	3	K CSEN E	4	KES KE
---	-------------	---	-----------	---	-------------	---	-----------

Skandináv rejtvény (8.)

Ebben a rejtvényben Móra Ferenc (1879–1934) két művének a címét kell megfejtenetek.

	EXTRAKTUM	650	ADRIAI ÜDÜLŐ	AKTA	VIADAL	PUSKAPOR
	KELET	AFRIKAI FOLYÓ	SÜLYÖK MÁRIA	EZ	IGEKÖTŐ	SZERB KÉRDŐSZÓ
	NŐI NÉV (É.K.É.)			PONTOS, GONDOS		
	MELYIK HELYEN			KOSÁR		
		MOND-E VALAMIT?	FÉRFI RUHADARAB	KATA EGYNEMŰI	TOLNAI OTTÓ	KÁLIUM
				EGY NYELET ITAL	TARTÓ	
N. T.	VÁNDOR SZINTARSULAT	KIS ANNA			KOPASZ	FÉL ÓT ÁLL ALATTI SZALONNA
FIZETÉS		HÍV				
	HASZNOT HAJTÓ A TETEJÉRE				OXIGÉN ANGOL SÓR (ALE)	TANDORI DEZSÓ
					NAP BETŰI	SUGÁR
GÖRGET		GÖR BETŰI		SZERETNÉM		
		ÁÁÁÁ		LÉTEZIK		
Y. P. E.		HAMIS	ÉVSZAK		FOSZFOR	VÉG NÉLKÜL KÖT
	NITROGÉN	NÉVELŐ	GAUSS		DEHOGY	ITTRIUM

Számjáték

1				4	7		
	5			3		1	
		9	1				2
		6	3				4
	8			5			9
5					2	8	
2					7	1	
	4			1			2
		7	6				8

Töltsd ki az üres négyzeteket az 1-től 9-ig terjedő számjegyekkel úgy, hogy minden sorban, oszlopban és a négyzetekben is minden szám csak egyszer forduljon elő.

Keresztszavak

	Ő	M	E					
	S	E	L					
	Z	S	M					
A	P	R				T	T	A
C	S	E				Z	NY	E
F	U	T				Z	S	A

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

Z	S	G
S	É	A
A	G	T

A hosszú és a rövid magánhangzók között ezúttal nem tettünk különbséget.

Lóugrásban

A	I	A	O	M
B	F	A	Z	N
N	GY	B	Ú	G
S	Ó	R	V	T
Á	A	O	Y	T

- **Apu, miért raktak ki műteheneket a városban?** - **kérdezi Pistike.**
- ... - **feleli az apa.**

Ha a lóugrás szabályai szerint fejt meg a rejtvényt, te is megtudod a választ.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1					
2					
3					
4					
5					
6					

Meghatározások:

- Szentírás
- Toronyban lakik
- Barát
- Eltulajdonít
- Szülői ház
- Vízi jármű

Az átlóban egy bácskai helység nevének kell kialakulnia.

Madarak

	1		2			3		
V	K	S	M	K	R	G	M	F
C	•	A	Á	•	R	L	•	N
D	A	A	O	O	N	I	Ó	A

A sakkjátékból ismert lóugrás szerint fejtsd a rejtvényt! Az eredmény három vízimadár.

A 7. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Nem tudom, de mindegyik elfordítja a fejét, ha rám néz.

Betűrejtvények

1. baba, 2. többen, 3. delejes, 4. félcipő

Anagramma

magyar vizsla

Szóláncok

1. kés, 2. víz, 3. láb, 4. fa

Szóbetoldó

EKE

Kitöltőcske

mogyoró

A 6. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

BÁLINT, VALENTIN, A SZERELMESEK NAPJA.

Könyvjutalmat kap

Dózsa Anita, Szabadka.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

A FANATIKUS REMETE GYILKOS SZANDEKA CSAK AZON HIUSUL MEG, HOGY A SZIKLA BÉSZORUL A SZURDOK KÉT FALA KOZE.

Ő MAGA AZ EGYETLEN ALDOZATA A MERENYLETNEK. A LÓDÍTÁS LENDULETÉTŐL EGYENSÚLYT VESZTI...

...ES OTT HAL SZÖRNYET. AZOKNAK A LABA ELŐTT, AKIKET EL AKART PUSZTÍTANI!

NEM LEHET VELETLEN, HOGY UGYANAZ AZ ISTENTELÉN AKART MEGOLNI BENNUNKET, AKINEK AZ ÉLETUNKET KÖSZONHETJÜK. HA CSAK MEGMENT BENNUNKET, A KERESZTENY ISTÉN ADOSNAK ÉREZNEM MAGAM. IGY AZONBAN A SZAMLA KIEGYENLITEST NYERT.

AMINT HAZAÉR, DIOCLETIANUS UJABB EDICTUMOT BOCSÁT KI RÖVIDET ES HATÁROZOTTAT. MINT A PALLOSVILLANAS.

AKI MEGTAGADJA AZ ALDOZATOT A HALHATATLAN ISTENEKTŐL. MINDEN VIZSGALAT MELLŐZÉSEVEL A HÖHER KEZERE ADANDO!

HIABA AZ EDICTUM. AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS MINTHA MEGBENULT VOLNA: NEM VÉGEZNEK KI SENKI MAST. CSUPAN PANTALEONT, AZ ORVOST, A CSÁSZAR ELLENI ÖSSZEESKÜVÉS HÁMIS VADJÁVAL. HOGY MIERT KÉRI A MEGTÖRLÉS. ARRÁ TAGES FOAUGUR AD FEJELETET A CSÁSZARNAK...

EGYETLEN KERESZTENY AZ OKA, HOGY A TOBBINEK SEM ESHET BANTODASA.

KI AZ?

„EGYENRANGÚ AZ ISTENEKKEL – SZÓL MELY MEGHAJLASSAL A PÁP – FELESEGŐ ISTENSÉGE. AKI KÖVETKEZETESEN MEGTAGADJA A RESZVETELT AZ UDVAR NYILVANOS ALDOZATTÉTELEIN. A VÁROS VIHARZIK A FELHABORODASTÓL...”

HA KEZDIK KEZDJEK A CSÁSZARNEN!

(FOLYTATJUK)

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Harcias vagy és rendíthetetlen. Annyira, mint még talán soha. Úgy érzed, hogy ellustultál, pedig egy cseppet sem tétlenkedtél. Most jutottál el arra a pontra, mikor már te is azt mondod, hogy nincs visszaút. Saját magadnak köszönheted a kialakult helyzetet, most vállalnod is kell a következményeket.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Bármit elérhetsz, ha tartósan koncentrálsz arra a dologra, ami fontos neked. A képzelőerő nagy úr, nem is gondolod mennyire befolyásolhatja a dolgok kimenetelét. Képzeld magad ügyesnek, népszerűnek. Ha ilyenfajta céljaid vannak, megvalósíthatod. Az is fontos, hogy ne söpörd a problémáidat a szőnyeg alá. Nincs nagy gond, a dolgok megoldhatók.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Talán kissé furcsán érzed magad, de ennek oka van. Valószínűleg azért, mert magányos vagy elhagyatott vagy. Nem csoda, hogy szinte belerohansz az első romantikus flörtbe. De vigyázz, kerülj a negatív következményeket! Egyik barátoddal összeszólkóztok egy komoly ügyön, de semmi okotok sincs a veszekedésre. Az azonban fontos, hogy tapintatos légy!

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Amit csak akarsz, mindent megkaphatsz. Ne sajnáld hát az időt és energiát, mert biztos eléred a célokat. Vetkőzd le a méltóságodat, és most az egyszer vedd igénybe a barátaid segítségét! Ez ösztönzőleg hat rád, erre most nagy szükséged van. A szerelemben mutasd ki bátran az érzéseidet!

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Egyik rokonod be akar vonni téged valamilyen családi ügybe, amelyben kamatoznának a képességeid. Egy jótékony célú tevékenység elnyeri a kellő elismerést. A iskolára is nagy hangsúlyt fektetsz ezekben a napokban. Ez azért is fontos, mert most végre megtaláltad azt az osztálytársad, aki pontosan úgy gondolkodik, mint te.

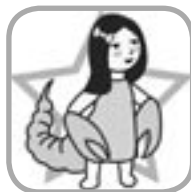
Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Segíts az osztálytársaidnak elintézni valamit, hiszen nélküled nem boldogulnak. Egy új hobbi érdekes, sőt izgalmas lehet. Egyik ügyes barátoddal valami elmés szerkezetet barkácsoltok. Már a hétfégi bulin szükség is lehet rá. Ne hajtsd túl magad, inkább gyűjts energiát, mert a későbbiekben, szükséged lesz rá.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Egyik osztálytársad keresi a barátságodat. Ez nem hátrány, figyelembe véve, hogy ezáltal új emberekkel találkozhatasz és új dolgok iránt kezdesz érdeklődni. Ehhez azonban tetszik vagy nem, végleg le kell zárnod a régi problémákat. Nem kell aggódnod, hiszen mindehhez meglesz az erő, és mások támogatását is élvezheted a fontos döntésekben. Ha pedig a saját belső érzéseidre hallgatsz, nem lesz szükség mások segítségére.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Vár rád egy igen-igen fontos döntés, ami meglehetősen befolyásolja a jövőd alakulását. Ezért, mielőtt igent vagy nemet mondanál, fontold meg alaposan a dolgot. Engedd, hogy súgjon a belső ösztönöd! Az nem baj, ha időnként rámenős vagy, néha a helyzet maga követeli meg, hogy az legyél. Az sem baj, ha nem mindenki szeret, hisz igaz barátaidat nem vesztheted el.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Erre a hétre szervezz közös bulit a barátaiddal. Szabaduljatok ki a négy fal közül! Nézz szembe a valósággal! Ha éppen most boldogtalan vagy, belső lelki erőddel próbálj úrrá lenni a nehézségeken. Akad egy új barátod, aki minnél több időt töltene veled. Egy találkozás az olyan személyekkel, akiket nem kedvelsz a legjobban, eseménytelensége ellenére még izgalmas is lehet.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Eddigi társaságod mostanra elvesztette varázsát és érdekességét, szinte minden tagja nagyon megváltozott. Ne aggódj, mindig újabb és újabb barátságok születnek, olyanok, melyek újabb izgalmakat ígérnek. Egy kedves barátod a héten be akarja neked mutatni új szimpátiáját. Nagyon vigyázz arra, hogy meg tudj maradni hívős kívülállóknak!

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Egy régóta védelgetett terveddel kapcsolatban megváltozott a hozzáállásod. Ez a dolog ma már nem érdekel, változtatsz a terveiden. Egy barátodat is kisegítheted a bajból. Nagyon hajlasz a természetfeletti dolgok felé. Képeséged van hozzá, hogy akár grafológiával vagy álmofejtéssel foglalkozz. Hallgass nyugodtan a megérzéseidre, mert jó irányba vezetnek!

Halak (II. 20.–III. 20.)

A hét nagyon pozitívan kezdődik. Erősen romantikus hangulatban és roppant kreatívan gondolkodva látsz neki terveid megvalósításának, de a sikeres folytatás mostanában még nem várható. Kapcsolatod egy közeli baráttal még közelebbé válik. Egy kisebb problémádnak az lehet az oka, hogy nem tűztél ki magad elé elég világos célokat.

A pecesori Teleki Etelka viccei

Nyelvtudás

- Két micis beszélget:
- Te tudsz angolul?
 - Tudok.
 - Akkor monjd valamit.
 - Kakas.
 - Ez magyarul van.
 - Igen, lefordítottam neked.

Hogy hívják

- Hogy hívják a fél füleré süket manót?
- ?
- Monó.

Nem lehet

- A tanító néni ma panaszkodott rád, fiam!
- Az nem lehet, anyu, ma nem is voltam iskolában.

Nagytakarítás

- Pistikénél nagytakarítás van. A szobából hatalmas robaj halaszik, majd Pistike hangja:
- Anyu! Feldöntöttem a létrát!
 - Jaj lesz neked, ha apád megtudja!
 - Már tudja. Itt lóg a csilláron...

Hogy is volt?

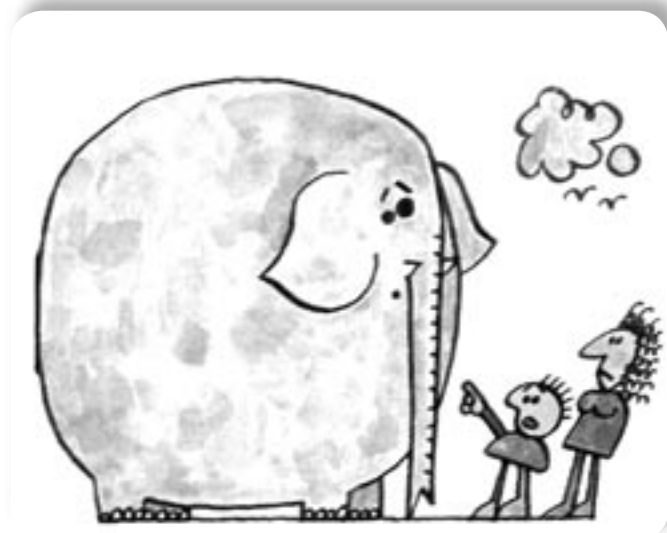
- Lili tünődve nézi pár napos ikertestvérkéit. Azután a következő kérdéssel fordul anyjához:
- Anyu, amikor én ilyen kicsi voltam, én is dupla voltam?

Szórakoztatja

- Miért görgeted az udvaron körbe-körbe azt a szemeteskannt? - kérdi a mama Dezsőkét.
- Szórakoztatom Ödönkét - válaszol a fiú.
- Hol van Ödönke?
- Benne!

Biztos...

- A bíró megkérdezi a vádlottat:
- Volt már büntetve?
 - Az utolsó tíz évben nem.
 - Egészen biztos ez?
 - Hát persze, bíró úr! Hisz az utolsó tíz évet börtönben töltöttem!

- Anyu, biztos, hogy az elefántot is a gólya hozza?

A kisoroszi Martonosi Máté viccei

Okos madár

- A madárkereskedőhöz megy egy vevő:
- Tetszik nekem ez a papagáj - mondja. - Mennyibe kerül?
 - Ez a madár annyira okos, hogy vele beszélje meg a vételárát! - válaszol az eladó.

Ho-ho-hol van?

- Egy férfi megállít egy nőt az utcán.
- Te-te-tessék mondani, hol van a da-da-da-dadogók i-i-i-iskolája?
 - Minek magának, már egészen jól dadog.

Nahát, Pistike!

- Pistike hova méysz?
- Át akarok menni a nagyhoz.
- De zuhog az eső!
- A nagy azt mondta, hogy menjek, amikor jól esik.

Vadász-ügy

- Kovács bosszúsan érkezik haza a vadászatból. A felesége megkérdezi:
- Lőttél valamit?
 - Hát persze.
 - Miért nem hoztad haza?
 - Nem vagyunk mi Kannibálok...

Csodamasina

- A vidéki borbély a találmányairól híres. Most éppen egy borotválógépet mutat be.
- Hogyan működik? - kérdezi a vendég.
 - Bedugja a fejét a gépbe, és azonnal megborotválja - magyarázza a feltaláló.
 - De hiszen mindenkinek más a fejformája!
 - Csak először...

- És most meglessük David Attenborough urat, amint az óriáskígyók étkezési szokásait tanulmányozza...

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola Figyelő című lapjából

Piros és fekete

Pistike hazaér az iskolából. Az anyukája kérdezi tőle:

- Mit kaptál a suliban?
- Egy piros pontot és egy feketét.
- Tessék, itt van 100 dinár.

Pisti később találkozik az apjával, aki szintén megkérdezi tőle:

- Mi volt az iskolában?
- Kaptam egy piros és egy fekete pontot.

- Tessék, itt van 50 dinár.

Pisti találkozik a nagyival is.

- Kisunokám, mit kaptál ma az iskolában?

- Egy piros és egy fekete pontot.
- Miért kaptál fekete pontot?
- Mert beírtam egy pirosat.

Hangya

- Képzeld anya, ekkora nagy hangyát láttunk a nagyapával!

- És mit csináltak vele?
- A papa szórt rá valamilyen port.
- De hiszen attól elpusztul!
- Dehogy! Csak nem lesz annyira szorgalmas.

Két jedi

Két jedi eltéved a sivatagban. Az egyik megszólal:

- Velem van az erő.

Mire a másik:

- Velem meg a kulacs...

Mázli

Az iskolában közmondásokkal foglalkoznak a gyerekek. Megkérdezi a tanár, mit is jelent az, hogy: Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja. Béla felemeli a kezét:

- Létezik olyan is, tanár úr kérem, hogy nem zörög a haraszt, mégis fújja a szél. És akkor ez a pletyka.

A tanár megdicséri Bélát. Erre Pistinek is eszébe jut valami:

- Olyan is előfordulhat, tanár úr, hogy zörög a haraszt, mégsem fújja a szél.
- S az akkor mi?
- Az a mázli!

Szeretettel nagyinak

Bandika felköszönti a nagyanyját születésnapja alkalmából. A kezében hatalmas virágcsokor.

- Nem kellett volna, Bandika, hiszen tele van a kert virággal!
- Csak volt, nagy!

Ő javítana...

- Fiam, mikor javítod ki az egyest matematikából?

- Nem tudom apa. A tanárnő sosem adja ki a naplót a kezéből.

Együttérző gyerek

Gabika látja, hogy a nagypapája fájós lábát pihentetve szundikál a fotelban. Odamegy hozzá, és megkérdezi:

- Mondd, papa, ha elalszik a lábad, a tyúkszemed is becsukódik?

Nagy a tömeg

Május elsejei felvonulást rendez két együgyű alak. Az egyik megy elől, kezében seprű, azon a felmosóröngy. Mondja a másiknak:

- Én viszem elől a transzparenst, te vagy a tömeg.

Menetelnek, majd gondol egyet a hátsó, és jól fenéken rúgja az előtte menetelőt. Az eldobja a seprűt, hátrafordul, és azt kérdezi:

- Ki volt az?
- Mire a hátsó:
- Hát, lehet azt tudni ebben a tömegben?

Fizikaórán

A tanárnő felszólítja Pistikét:

- Ki volt az a híres angol fizikus, aki megalkotta a mechanika három törvényét?

Pistike gyötri az agyát, de nem jut semmire.

- Nemtom! - mondja ki végül.

Mire a tanárnő:

- Nagyon jó, Pistike! Csak a kiejtésen kell még egy kicsit javítani.

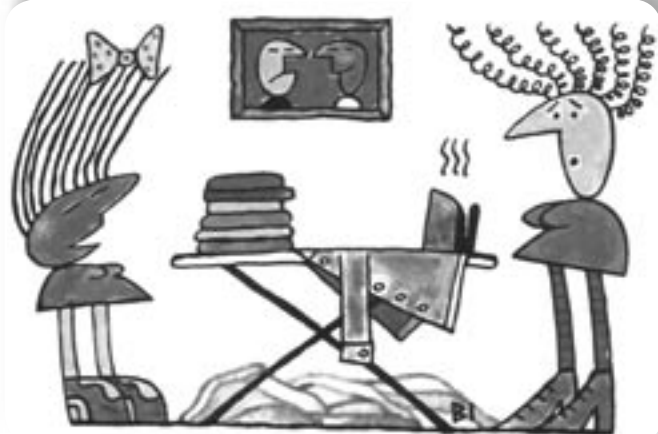
Miérték

- Miért van az elefántnak ormánya?
- Hogy ne kezdődjön olyan hirtelen az a hatalmas állat.

- Miért van a harkálnak csőre?
- Hogy ne verje be a fejét a fába.
- Miért van a mókusnak hátul a farka?
- Mert elől a mókus van.
- Miért van a medvének bundája?
- Hát hogy nézne ki dzsekiben?

- Na, vissza tudsz emlékezni valamire, Gyurika? Ezt a képet tíz napja készítettem rólad a hegyekben...

- Drága anyukám, nem bírom nézni, hogy ilyen sokat dolgozol! Nem mennél ki inkább a konyhába?

„Ha a világ rigó lenne”

A 3. Csengő Szó dalverseny megtartott selejtezőiről és a tervezett vetélkedőiről

Az újvidéki székhelyű Szórákaténusz Bábegyesület és Alkotóműhely 2007 novemberében öta a közelmúltig lebonyolította a 3. Csengő Szó Gyermekdalfesztivál selejtező versenyait. Többek között Temerinben, Bácsfeketehegyben, Kishegyesen, Péterrévén tartottak énekaudíciót: felkészítő óvónők, osztálytanítók és zenetanárok, valamint más érdekelt személyek együttműködésével. A különböző korosztályú gyermekénekesek számára minden helységben ünnepet jelentett a közkedvelt magyar dalok előadása a lelkes közönség és a szakzsűri előtt.

Újvidéken február 17-én a Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület székháza volt a Csengő Szó selejtezőjének a helyszíne. Az itt flelépet helybeli, budiszavai, pirosi és bácsgyulafalvi iskoláskor előtti gyerekek és az 1–8. osztályos tanulók közül többen már feltűntek tehetségükkel a múlt évi énekversenyeken. Ezúttal újabb kiváló énekesek is mikrofon elé álltak. A népszerű gyermekdalok füzérében felcsendült Weöres Sándor néhány megzenésített verse is. Ezek közül idézünk egy szövegrészletet, amely feltárta a szereplő 44 főnyi vidám gyermekcsereg mesebeli álmát, vágyvilágát:

„Ha a világ rigó lenne,
kötényemben ő füttyölne,
éjjel-nappal szépen szólna”

Az előadott dalokban felvillantak a diákszerlelem álmokképei is, vagy a boldog gyermekkor emlékei.

A műsoros audíciók tehetséges énekeseit szakzsűri juttatja tovább a következő megmérettetésekre: a május 18-i Csengő Szó elődön-

Az újvidéki audíció

tőre (az újvidéki Petőfiben) és a május végi, ünnepélyes döntő vetélkedőre (az Újvidéki Színházban). A korábbi és a tervezett rendezvények főszervezője Tóth Katalin, a Szórákaténusz társulat elnöke.

További sikeres és örömteli szereplést kívánunk a magyar énekszót népszerűsítő gyerekeknek, diákoknak. Lapunkban hírt adunk majd a májusi vetélkedőkről is.

B. I.

Fotó: Kalapáti Norbert

Szerkesszük együtt az újságot!

Tennivalóid nagyjából a következők: Ha bármilyen épkézláb (megvalósítható) ötleted van, mitől lehet az újság érdekesebb és vonzóbb, azonnal írd meg! Ezenkívül küldj:

* **lexikont, osztálylexikont**

* **híreket a sulidból a Mizujs rovatba**

* **fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba**

* **sikerlistát a Zenebonába**

* **legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót) kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba**

* **meg bármit, ami eszedbe jut!**

A Jó Pajtás várja leveled!!!

Ami valamirevaló, rövidesen viszontlátod kedvenc újságodban!!!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatási, Tájékoztatói,
Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TipNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■